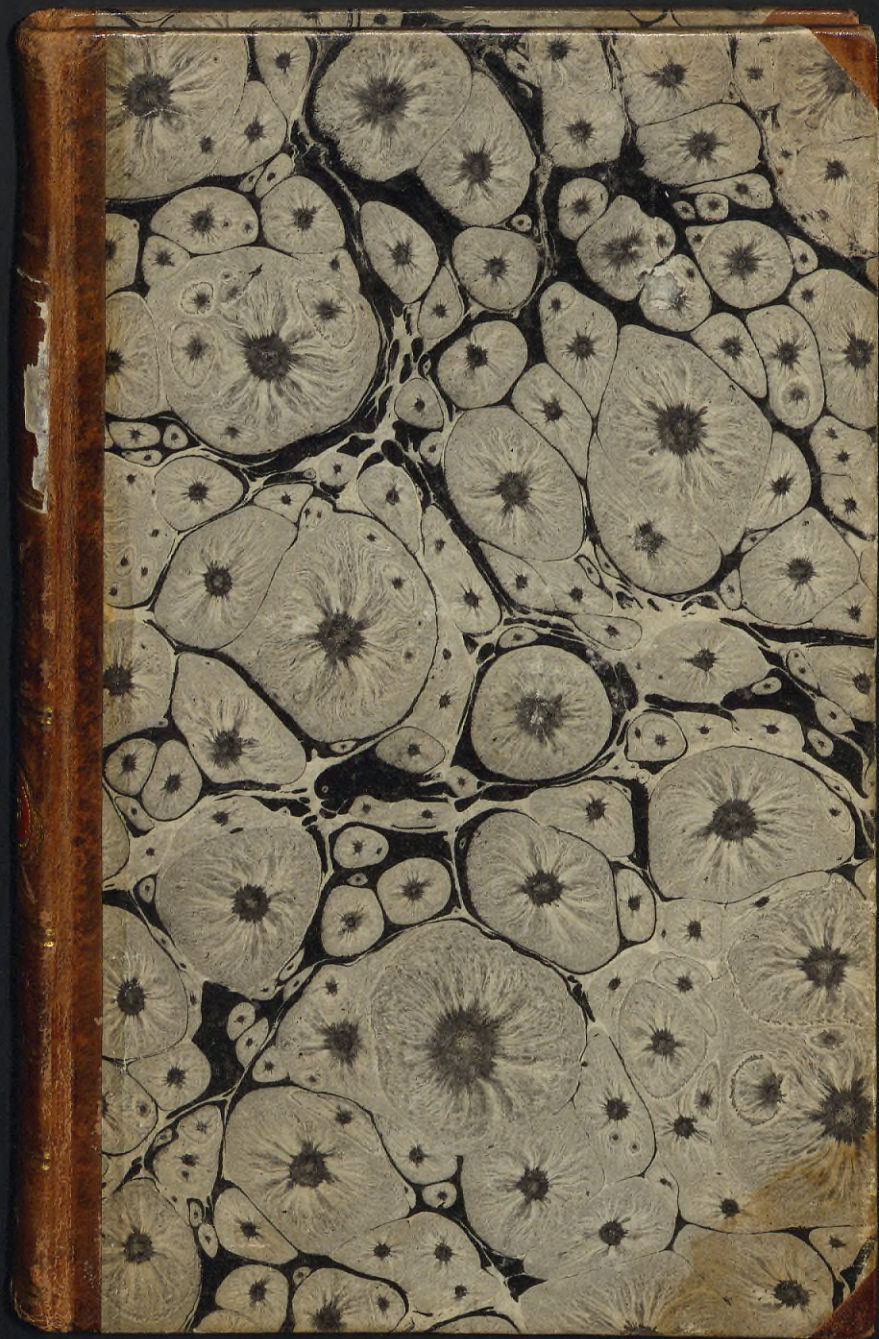

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

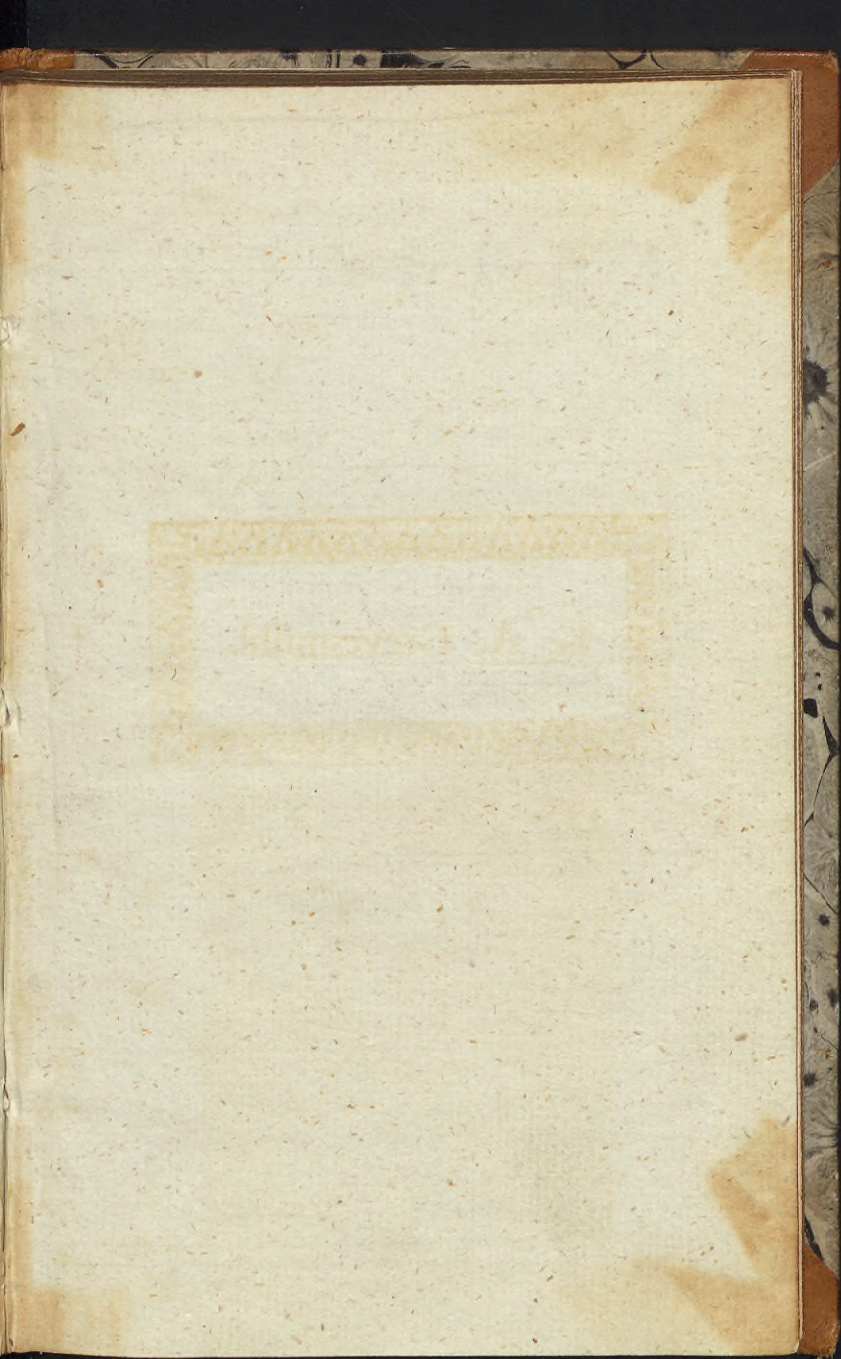
Litt.
Sv.

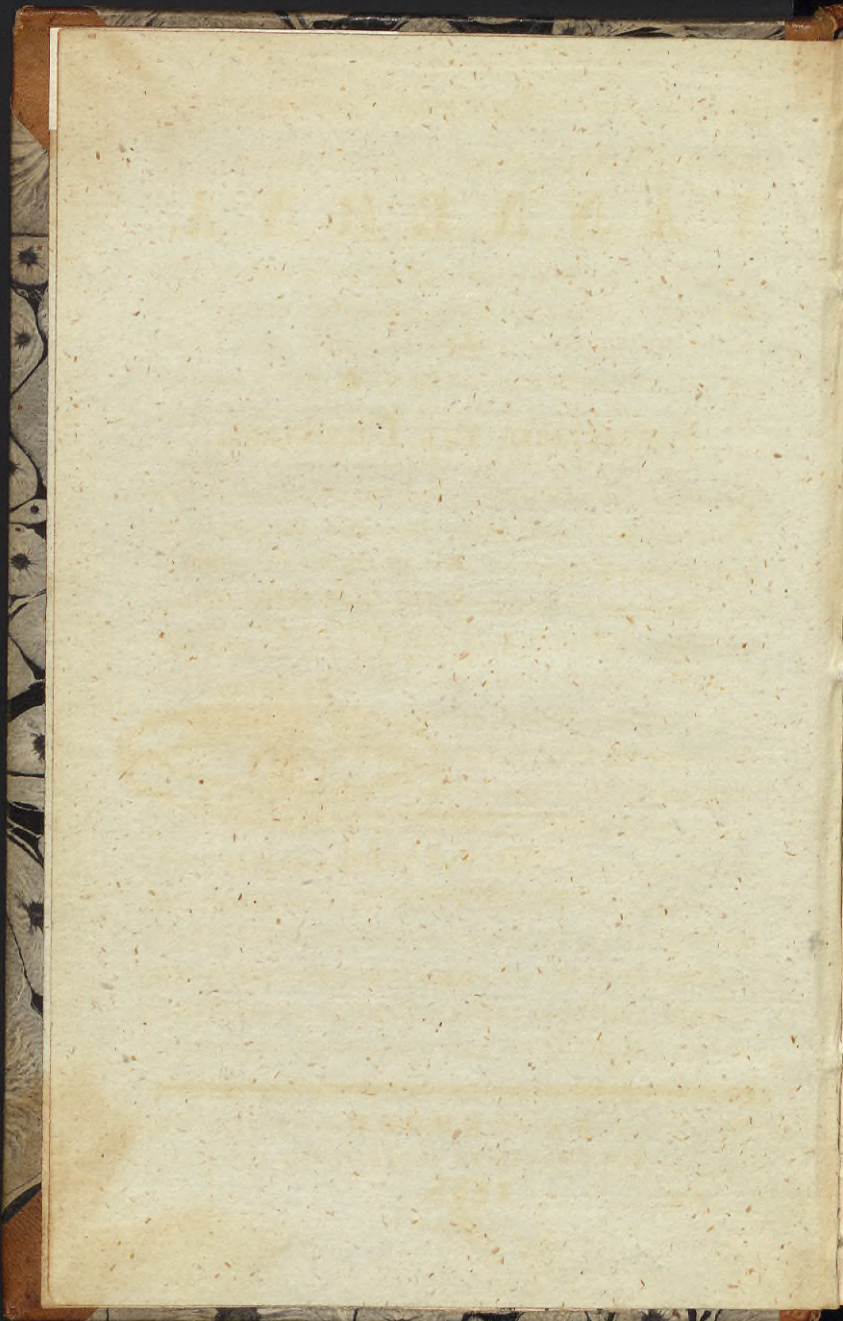
C. A. Grevesmühl.

TRANEMÅLA
SÄMLINGEN

SKÄNKT TILL
GÖTEBORGS
STADSBIBLIOTEK
AF
AUGUST RÖHSS

V Ä N N E R N A.

AF

FÖRFATTAREN TILL COUSINERNA.

S. a. m. a. K. m. m. 7

*Men ett fel, ett fel allena,
Hennes lof fördunkla villi;
Denna sköna, änglarena,
Ömma Lydia — — är ej till.*

KELLGREN.

TREDJE DELEN.

STOCKHOLM,
hos Zacharias Hæggström,
1835.

V A N N E R I A

AT

FOR THE YEAR 1855

The ... of ...
... ..
... ..
... ..

THE ...

... ..
... ..
1855.

CAP. 1.

FORTFARANDE STORM OCH HEMSKT
LUGN DEREFTER.

Si je ne vous suis point un objet de courroux,

Si vous m'aimez encore, à vos loix asservi,

Je vous offre ma main, ma fortune et ma vie.

Voltaire (l'Indiscret).

Edward gick med tunga steg upp till grefvinnan och hennes dotter.

Waldemar väntade honom med otålighet i sina rum. Efter en knapp halftimma återkom Edward, blek af vrede och med alla möjliga harmliga känslor på sitt rörliga anlete. Hans första ord voro dock ett skämt, ty, som han kom in, sjöng han, ehuru med ganska förstämd röst:

J'ai fait mon devoir, Dieu merci!

— Men se, det gör jag då aldrig om igen.

Waldemar frågade, huru hans ambassade af-
lupit.

— Förskona mig — svarade Edward — att tala derom! Allt nog, flickan blir aldrig min, äfven om man bad mig på knä derom. Du tycker mig vara lättsinnig och tanklös. O, det är ett intet emot dessa själar af bara falaska! Du kan icke

tänka dig, hvad jag upplefvat på denna stund. Om modern vill jag icke tala; hennes orimlighet gick alldeles förbi mina tankar. Men flickan, flickan! O, jag ryser för så myckens själlöshet! Sannerligen, om jag tror, att hon tänker på någonting! Jag skulle trott henne vansinnig, om hon icke då och då under tiden gifvit ganska noga och ordentliga befallningar till Agnes, som packade in deras effecter i yttre rummet. På mig kastade hon blickar, än fulla af kärlek, än af förakt och än alldeles likgiltiga. Under moderns utfall mot mig (hvilka, till råga på eländet och M:lle Agnes' äron till ära, voro på rullande Fransyska, under dessa föll en stor vattencarafe på golvet, och vattnet sqvalade åt alla håll. Då gapskrattade Olivia; men, då Agnes kom in och, i sin förskräckelse öfver allt det onda, som sker i verden, släppte en tryckt linonsklädning, som hon hade på armen, i vattnet, då började hon *gråta!* Då gick jag min väg.

"Förlåt mig det, Kung Ring!"

Waldemar log emot sin villja och kunde icke göra någon annan slutsats, än att Edward var bra lycklig, som så hastigt kunde trösta sig öfver allt hvad som någonsin kunde hända honom. Waldemar var på långt när icke så lugn, så liknöjd, som Edward tycktes vara. Och ändå, huru him-

melsvidt olika borde det icke se ut i deras samveten!

En plågsam oro hade bemäktigat sig Waldemar. Nästan för första gången i sin lefnad visste han icke, hvad han *ville*, hvad han *borde*, hvad pligt och förnuft *befalld* honom att göra. Detta är en lika sällsam som förfärlig belägenhet för en tänkande varelse, för en människa, som aldrig trott sig behöfva någon annan ledstjerna för sina handlingar än religion och förnuft, och hvars själ hittills alltid varit öppen för dessa tvänne röster, äfven om den menliga svagheten någon gång hindrat honom att lyda, hvad de bjödo. Men nu voro de ju stumma! Det föreföll Waldemar högst motbjudande och icke tjenande till någonting, att ännu en gång söka framställa sanningen och hans bedömande af saken för den uppbragta grefvinnan, helst *nu*, sedan Edward tycktes uppgifvit alla anspråk på dottern. Icke dess mindre tyckte sig Waldemar vara pliktig att företaga *något* för den goda sakens skull och att på något sätt godtgöra eller förekomma allt det onda, som kunde ske, så i *verkligheten* som i *människors omdöme*; en sak, som för den arma Olivias skull låg Waldemar mycket om hjertat.

— Jag bör visst icke gå så här fram och åter! — sade han till sig sjelf, sedan Edward tagit kapp och mössa, för att, som han yttrade, göra en lång

promenade — Jag bör handla. Men huru och på hvad sätt? *That is the question.*

Han hade redan tagit i dörrlåset, för att sätta sin chaotiska plan i någon verkställighet, då Carl, med halföppen mun, hälften af förundran, hälften af skratt, instörtar i rummet.

— Hvad är nu på färde? — frågade Waldemar, och Carls svar blef:

— Jag ämnade just göra dig samma fråga.

Inan Waldemar hann besinna sig på svaret, sade Carl skämtande:

— Minns du Alfred de Vignys motto till det capitel i Cinq Mars, som kallas *Oredan*:

Saint Jaques Major.

Esse point moy?

Saint Ichan.

Ou moy aussi?

Saint Pierre.

Ou moy qui suis icy assis? etc.

Det passar förträffligt in på oss alla. Medan du nu indelar din redogörelse af saken i capitel med motto, vill jag tala om, hvilka sällsamma scener jag varit vittne till. Jag låg i min största tranquillité och commodité och hade läst ett par dusin sidor i *Nôtre Dame*, skrattat rätt hjertligt åt theaterdecorationer, personal, poet och publik, då Blom (en af Tantes betjenter), med den bleka förvåningen målad i hvarje drag, hastigt fram-

träder till soffan och säger mig, att min tante önskade tala med mig, emedan hon ville återvända till Stockholm inom en halftimma. Att springa upp, kasta *Nôtre Dame* för f—n och en rock på armarna, kan du väl förstå blef en seconds verk. Utan att rätt veta, hvilket sinne jag skulle tro, ilar jag till min tantes rum; men under vägen fick jag, dock endast på långt håll, höra och se en ganska uppbygglig dispute mellan M:lle Agnes och Pereira, der de, på ett rätt handgripligt sätt och icke utan att ibland, under demonstrering med händer och fötter, komma i någon contact med hvarandras öron, togo hvar sin husbonde och matmoder i försvar. De enda orden, som hunno till mina öron, voro:

— "Mensonge du diable! Mademoiselle Lydia va-
"ra un ange, une sainte, mais point de *frilla*, point
"de *slinkà*! Jomfrö Agnès kunna vara tout-ça elle
"même. Mon maitre slå ihjäl alla menniska, som
"tala illa om M:lle Lydia, car M:lle Lydia être la
"sainte Vierge en personne" etc.

Och på detta svarade Agnes på samma gång:
— "Jag ger både honom, Musjör Pereira, och
"Mamsell Lydia och hans herre och hela det här
"förb. huset en god dag och är alls inte missnöjd
"med, att nådig grefvinnan och frökens fästman
"kommit i håret på hvarandra för den der otäc-
"kans skull, som bara rymt, för det hon inte trö-

"stade se Fröken. Jag är rätt glad, — hör han
 "det, dumma svarta krushufvud! — jag är rätt
 "glad åt alltsammans, ty på detta sätt äro vi om
 "Söndag i Stockholm igen" m. m.

Detta var prologen till det drama, som mötte
 mig hos min tante. "Carl," — började hon, så
 snart jag kom i dörren — "Carl, du är min ne-
 "veu, du åtminstone måste vara mig behjelpig
 "att komma ifrån detta ohyggliga näste, detta orm-
 "bo, i hvilket jag önskade att aldrig ha satt min
 "fot. Olivias parti är för alltid romperadt, och
 "det är jag, som gjort det. Fråga mig icke om
 "orsaken härtill, den kommer snart i dagen; men
 "hjelp mig härifrån och var mig följaktig på min
 "resa tillbaka *dit*, derifrån Gud förlåte mig att
 "jag någonsin rest! Din vän, Gref L., och hans
 "vän, Baron H., äro, minst sagdt, från sina sin-
 "nen. Gud vare tack, att jag så tidigt öppnat ö-
 "gonen, inän det blef för sent, inän mitt barn,
 "min arma Olivia, blef ett offer för dessa vild-
 "djur!" Med dessa besked står jag nu här fram-
 för dig och nekar icke, att jag är rätt nyfiken att
 få veta, hvad som gifvit anledning till denna ru-
 pture, ty icke må du tro, att jag tar min tantes
 ord för bokord. Säg mig, Waldemar, hvad i all
 verlden har förefallit?

— Det kan jag icke, goda Carl! — svarade Wal-
 demar, för hvilken på en gång den tanken upp-

rann att gifva sig hela felet i denna händelse och, så vidt han kunde, freda den unga flickans rykte — Jag kan det icke. Om din tante icke just har rätt i sina yttranden, så har hon icke alldeles orätt. Mina och Olivias band äro brutna. Modern har afklippt tråden. Felet är mitt. Vare detta dig nog!

— Det är icke sannt! — svarade Carl — Du ljuger! Jag är väl något människokännare. Du kastar skulden på dig; men du har den icke. Din rena panna vittnar på en gång *för* och *emot* dig. Hvar är Edward?

— Nej, nej, för Guds skull, fråga icke honom! — bad Waldemar och höll med detsamma fast Carl, som ville skynda bort — Hans vänskap för mig kunde förleda honom att —

— Att tala sanning. — tillade Carl — Nå väl, — fortfor han, qvardröjande — jag vill icke spörja mer. Och ännu mer, jag lofvar dig att aldrig tala i detta ämne, utan låta verlden döma derom som den vill. Jag genomskådar dig fullkomligt. Du vore icke den ädlaste och bästa bland männer, som jag än på min bana träffat, om du icke, när frågan är om att bära ett ondt, som hotar att trycka en annan, genast kastade det på dina axlar. Blindt ärar jag din tystnad och dina motiver och säger dig nu farväl, ty min tantes befallning, att följa henne, måste jag väl hörsamma

för den goda fredens och slägtskapens skull, huru vidrigt det än förefaller mig; men äfven jag måste väl göra *något* för andra, när du gör så *mycket*. Farväl! Vagnen är för dörren. Mera i framtiden!

Waldemar skyndade efter Carl.

De båda damerna sutto redan i vagnen. Waldemar kunde icke motstå sitt begär att göra det sista försöket för Olivias verkliga väl. Som en bljxt sprang han omkring vagnen till den sidan, der Olivia satt, hoppade upp på fotsteget, tog den förfärade flickans hand, tryckte den till sitt hjerta och sade, likasom ingifven af en högre magt: — Olivia, Olivia! *Du*, som skulle blifvit min maka, ryck din unga själ ur verldens förderf! Se upp i den blå himmelen! Derifrån betraktar dig en Gud, som kan belöna, men som äfven kan straffa! Flicka, flicka, vänd ditåt din hog! Gör sjelf, hvad jag ämnat uppoffra mitt lif för: lägg ditt hjerta för Guds fot, och glöm gerna mig, men icke min sista bön!

— Är det icke nog ännu af predikningar och rhapsodier? — sade grefvinnan och befallde köra, och inom mindre än fem minuter syntes endast ett dammoln, som sagta skingrade sig, för att visa, huru *tom* den långa slottsalléen var.

Waldemar stod länge tankfull och såg efter de resande. I hela huset rådde en dyster tyst-

nad. Edward syntes ingenstädes. Grefvinnans halftimma hade dock haft någon släktskap med den akademiska quarten, ty dagen led snart nog mot aftonen. Middagen hade framdukats och bortdukats, utan att någon smakat deraf. Allt husfolket gick till sina vanliga göromål, som i flera dagar varit inhiberade. För att tala sanning, så andades Fru Pundell ovanligt lätt. Pereira svor ömsom på Svenska, ömsom på alla de andra språk, han kunde rådbråka, dels på Jomfrö Agnes, dels på tous les festins, som icke blefvo af, men mest på la comtesse, som han tagit i särdeles aversion.

Ingen ville och ingen vågade störa unga grefven, som, när man lyssnade dertill, oupphörligt spatserade fram och åter i sina rum. En allmän förundran rådde. Öfver allt talades halfhögt, och en hvar berättade och utsmyckade de få ord, de kunnat snappa upp under dagens oväntade händelser.

Först när klockan led emot 9 om aftonen, gick Waldemar ut och frågade den första, han mötte, om någon sett Baron Edward. Alla svarade nej. Ingen visste något om honom, icke en gång i stallet. Nu började Waldemar äfven undra.

— Skall jag tro, — sade han till sig sjelf — att hela världen är galen vorden, att Edward följt eller föregått de resande? Nej, det är omöjligt! Dock,

Edwards lättsinne är icke godt att beräkna; det styres af ögonblickets vind.

Natten kom — men ingen Edward. Morgonen inbröt — ändå ingen Edward!

Waldemar var uppe före solen. Dagen var honom bestämd att börja *egna* efterspaningar, för att återfinna Lydia. Mogen öfverläggning hade öfvertygat Waldemar, att det icke allenast var hans ifrigaste önskan, utan hans dyraste pligt, att söka flickan och såsom maka återföra henne, ty annars vore hennes namn och rykte för evigt förloradt. Han tviflade ingalunda på den mörka färg, som Grefvinnan Skönhjelm ämnade gifva hela denna vidriga händelse, och att den arma oskyldiga Lydia skulle blifva den minst sparade. Waldemar insåg nog med smärta, att i alla händelser en mörk skugga skulle falla på henne; men endast som hennes make tyckte han sig kunna trösta henne därför och föresatte sig att, i känslan af sin och Lydias oskuld, afvakta Guds rättvisa, som sent eller snart upplyser hvarje sak. Dessutom hoppades han, att sanningen af Lydias och hans egen obrottslighet genast skulle tränga igenom förtalets dimmör; och att återfinna Lydia hoppades han med full säkerhet, bara han fick söka *sjelf*. Med ett ord, Waldemar *hoppades*, och det göra alla, som *lida*, utan att derföre hafva något att *ångra*. Men ack, hoppet ljuger, och lyc-

kan sviker oftast *dem*, som derpå kunde göra de rättmätigaste anspråk, och detta är just de prof, på hvilka Herren sätter sina utvalda.

CAP. 2.

CORRESPONDENCE.

*En verklig vän, hvad dyrbar skatt!
Ty sorgerna i våra hjertan
Han ser och sparar oss den smärtan
Att sjelfva yppa dem.*

La Fontaine.

Tiden framskred imellertid. Dagarne grydde och flydde, fast det gick långsamt, och fram i Juni månad skref Waldemar på följande sätt till Edward, som då var vid regementets vanliga möten:

Vestansjö, den 11 Juni 1834.

Huru går tiden för dig, kära Edward? För mig är den lång. Göromål och sysselsättningar af alla sorter villja icke räcka till, och, om de kunna fylla dagarna, så har jag dock nätterna kvar. Jag fördömer mig sjelf, att någonsin kunnat låta en passion så öfverväldiga mig; men det säkra hoppet att återfinna henne och sedan att ega henne gaf luft och näring åt den eld, som väl fanns förut, men som jag alltid hindrade att ut-

brista i låga. Nu flammar den högt, och jag ber Gud, att den icke måtte antända mina bättre känslor.

Du finner redan härutaf, att mina försök varit lika fruktlösa som förut. O, om jag bara ännu en gång kunde känna detta ljufva, dårande hopp, som intog mig den morgonen, då jag första gången utvandrade för att söka hennes spår! Jag mötte dig nästan med ett hänskratt, när vi händelsevis fram på dagen råkades, och när du försäkrade mig, att du, med en Jesuits eller en polismästares listighet, så väl förhört Linder som ock sedan letat efter något spår, flera mil på alla sidor om Vestansjö, men allt förgäfves. Jag trodde då, att jag — endast jag — skulle vara den öfversälle, som kunde finna henne; men ack, hvad jag bedrog mig!

Jag förlåter mig ännu icke, att jag ett ögonblick kunde tro dig nog svag att ha följt den trolösa, tanklösa Olivia, som nu redan knutit nya band. I sina bref skämtar Carl öfver detta, liksom öfver allt annat. Han tyckes allt mer och mer betrakta världen och dess uselhet endast från den löjligen sidan. Han säger på ett ställe:

”Min ädla tante, Grefvinnan Skönhjelm, skulle blifva en förträfflig medarbetare i Aftonbladet. Då skulle der aldrig fattas Kaleidoskop-mat. Hon har gifvit ut på squallertrycket så många

"fabelaktiga anekdoter om ditt slott, att hon va-
 "rit nödsakad låta sitt vistande der uttöjas till en
 "hel vecka i stället för tvänne dagar, på det man
 "rimligtvis skulle kunna tro, att allt hunnit passe-
 "ra. Kort efter hennes återkomst till hufvudsta-
 "den glömde man ett par dagar i salonerna att
 "ordra om riksdag och högmål och allt annat, för
 "att endast tala om din maitresse, som man per-
 "tinent visste du redan återfunnit, samma afton
 "Grefvinnan S. reste. Somliga försäkrade, att du
 "fört henne med dig utifrån, att hon var en I-
 "talienska; andra sade en Fransyska; men slutli-
 "gen visste alla, att hon varit ladugårdspiga på
 "Vestansjö, redan i din fru moders tid, etc. De
 "andra detaljerna af dessa fabler besparar jag
 "dig. I Juli eller Augusti skall Olivia säga det
 "äskade *ja'et* till sin kammarherre. Jag frågade
 "min tante häromdagen, om hon icke ämnade att
 "bjuda dig och Edward på brölloppet, men fick en
 "Meduseblick till svar. För mig skäms hon; men
 "hvarken jag eller hon vet egentligen hvarföre.
 "Imellertid går allt sin jemna vanliga gång, och
 "om en månad eller två har både verlden och
 "Olivia glömt detta äfventyr. Ack, för den verl-
 "den och de kvinnorna! Han hade icke så orätt,
 "han, som sade:

"Ett fängelse liknar ju verlden, min vän!

"Med städer, palatser och kojor,

"Fångvaktar'n är synden, och fångarne män,
 "Och kvinnorna — blott deras bojer.

"Det är skada, Axel Löwenstern icke var hem-
 "ma och kunde fått anteckna detta nya prof af
 "qvinnligt lättsinne. — Waldemar, Waldemar! —
 "Du sade väl *intet*; men tro mig, jag har dock gen-
 "omskådat saken ifrån dess rätta sida. En gång
 "med Ariadne-tråden i min hand, släppte jag den
 "icke. För mig, som anar sanningen, hafva till och
 "med min tante och Olivia, med all sin stora för-
 "ställningskonst, dock icke kunnat undgå att någon
 "gång förråda ett eller annat ord, som styrkt mig
 "i min förmodan. Men nog derom! När du kan
 "tiga — nog kan jag det äfven, och därför äro
 "vi män."

Han skämtar öfver allt, den goda Carl; men
 under hans skämt ligger en djup grund af allvar,
 och *intet* undgår hans örnblick. Detta märker
 man bäst, när han någon gång kommer in på den
 politiska stråten, ty på den går han så rakt fram,
 så utan att kröka åt höger eller venster, och
 skådande tingen från en sådan höjd, att han ser
 dem på alla sidor och således kan utvälja den
 rätta. Derföre sällar han sig till *intet* parti, ut-
 an älskar det *rätta* och önskar dettas framgång
 för det *rättas* skull och icke för skråandans.
 Dessutom yttrar han sig icke mycket i den vägen
 ännu. Han tycker sig vara för ung dertill, han

vill ännu mera *se* och *höra*, innan han *talat*, i anseende till den der lilla gammalmodiga omständigheten, att man fått dupletter af de der *ögon* och *öron*, men bara en enda enstaka mun! Han förefaller mig äfven ibland som den sofvande *björnen*, som just under den förmenta sömnen samlar den styrka, med hvilken han sedan vill anfälla eller försvara sig; men ännu likare är han *metallen*, hvilken tycker sig sjelf icke vara *kall* och *hård* nog ännu för att upptagas utur gjutformen och derföre icke heller släpper densamma. Imidlertid roar han sig med att då och då fatta en fulldoppad pensel och med ett enda drag stryka till en *roman*, för att få skapa *något*, som kan passa honom, och för att *väntans tid* icke skall blifva honom för lång.

Jag vet, att hans underrättelser om riksdagen föga roa eller bekymra dig; derföre lemna jag dem. Men mig göra de stort nöje. En enda anekdot kan jag dock icke utelemna, som du åtminstone skall sentera. Han berättar nämligen, att en ledamot af det hedervärda bondeståndet en dag kom upp till den bekanta Advocaten X. och bad honom om biträde med en motions författande. X. var genast färdig, doppar pennan, viker papper och frågar under tiden, hvarom saken handlar. "Åh-ja, — svarade contrahenten — "det kan just vara lika godt, bara det blir en mo-

"tion, ty det är så skamligt, när man kommer ned
 "till sin ort, att icke hafva *talat*, just som kunde
 "man intet mera än *tiga* och *votera*". X. började
 då fråga, om det icke i landtmannens ort fanns
 någonting, som tarfvade ändring eller förbättring,
 ingen läkare, som borde anskaffas, ingen väg, som
 borde flyttas, ingen schola, som borde anläggas,
 canal, som borde grävas, bro eller kyrka, som
 borde byggas etc.; men, då bonden försäkrade, att
 allt vore i bästa författning, sade X. sig ingen-
 ting kunna uträtta, om icke den värda ledamoten
 kunde hitta på någon upptänklig *brist* att afhjelpa.
 Nämndemannen funderade länge, slutligen
 ljusnade det för hans begrepp, och han sade:
 "Jo, nu vet jag en *brist*: Mellan Påsk och Pingst
 "ha vi alltid en förfärlig foderbrist." — "Nå väl —"
 "svarade X. — då begär kära far ju bara, att Rik-
 "sens Ständer täcktes taga i betänkande, om icke
 "tiden mellan dessa båda helger borde förkortas,
 "så mycket som möjligt vore." Med hvilket den
 aktningvärda riksdagsledamoten var ganska nöjd.
 Detta — säger Carl — är typen, om icke origina-
 let, för mången motions uppkomst. O, när skola
 människorna *tala*, emedan de först hafva *tänkt*,
 och icke tvinga sig att tänka, för att sedan kunna
 få tala! Han slutar sina berättelser om ett och
 annat med följande anspråkslösa rim:

Vet du ett land på hela jordens yta,
 Der dygd och last sin rätta lön plä' få,
 Der men'skans väl ej bröder kan förtryta,
 Der hennes oc kan hvarje hjerta nå?

Vet du det land, så för mig dit!

Jag aldrig mer vill vända hit.

Vet du en man, som ryggen aldrig kröker
 För världens stora, och som upprät går
 Så väl i mot- som medgång, som ej söker
 Sin vinning först, iskall för likens tår?

Vet du den man, så säg det mig,

Jag honom prisa vill — ock dig!

Vet du en qvinna, öfver hvilkens tunga
 Ett osantt ord än aldrig halkat har,
 Som ej för dig Sireners sång vill sjunga,
 Som god' och skön och trogen alltid var?

Finns hon, så för mig till dess fot,

Att jag må straffas för mitt knot!

Carls och dina bref äro, sanningen att säga,
 det enda, som nu mer roar mig. Allt annat en-
 dast syselsätter mig. Jag vill icke gerna qvida;
 men jag kan dock icke förtiga för dig, huru jag
 saknar henne, som flytt ifrån mig, denna ängel,
 hvaraf jag, till min eviga sorg, dagligen ser de
 skönaste spår. Alla älskade henne, alla sakna
 och begråta henne. De rum, hon bebodde, äro den
 helgedom, dit jag ibland smyger, för att ostörd
 få öfverlemna mig åt min kärlek och min sak-
 nad. Der finnes så mycket, som hörde henne till.

Hennes kläder, hennes instrumenter, böcker, blommor, allt, allt är heligt för mig. Om jag ändå bara visste, att hon lefde, och att hon icke lede nöd! Denna sista tanka är helvetisk. När jag någon gång somnar, står hennes bild alltid framför mig, under tusende olika skepnader. Än är jag den lyckligaste varelse under solen, och Lydia min maka; än talar hon till mig från högre rymder, än ser jag henne torftigt klädd, blek och mager arbeta för sin föda. Jag vaknar då alltid i en feberyrsel, utsträcker mina armar efter den hulda — men ack, de äro och förblifva tomma!

Du sade en gång, när jag uti Italien förebrådde dig ditt öfverflöd af värma i kärlek, du svarade då med en prophetia, som förfärligt gått i fullbordan: "*Du vaknar väl äfven sjelf en gång*", och du talade sanning. *Jag är vaken!* Det är, som hade jag hittills endast sofvit, endast drömt, och som nu först lifvet, kläddt i hennes bild, gjutit sin eld i mina ådror. O, att man så kan älska ett jordiskt ting, ty hon är ju ändå endast en qvinna! Detta upprepar jag väl tusende gånger under loppet af dygnet; men hon hämnas alltid med att träda imellan *allt* hvad som kan nå min tanka och mina sinnen. Ibland vore jag färdig att tro på en förtrollning, ty jag kan icke fatta detta nya tillstånd af hänförelse blott till ett enda föremål. Förr var hela verlden mig öp-

pen, och jag fann den besådd dels med ting, som voro mig likgiltiga, dels med andra, som innerligen upptogo min hog och uppmärksamhet. Nu är den endast delad i *två* delar: *den*, som på minsta sätt rör henne, och den *andra*, som rör allt annat. Den förra är *allt* för mig, den sednare *intet*.

Jag gör det yttersta våld på mig, för att tåla och kunna vara rättvis emot denna unga Linder. Detta är *det enda*, af hvad om Lydia påminner, som är mig verkligen vidrigt. Äfven han täres af kärlek och saknad efter henne, det kan han icke dölja. Illa nog förrättar han sin tjenst; som en hamn ser han ut, och i hans öga glänsa oupphörligt tårar. Hela nätterna vandrar han omkring här i slottet, och jag har trott mig finna spår af hans besök i Lydias rum, till hvilka han troligen låtit göra sig en dubbelnnyckel. Med honom är det förbi, det ser jag mer än väl. Måtte det aldrig komma så långt med mig! Jag *beder*; men jag *svär* icke.

Nu är jag fullkomligt öfvertygad, att Linder icke vet mera än vi om Lydia. Han var henne må hända behjelpig på hennes flykt; men det är allt. Om han visste något om henne, så sörjde han icke så. Det är ovissheten, som dödar.

Denna arma yngling förefaller mig ofta, som ginge han och uppgjorde några svarta planer mot

sitt unga lif. Väl hundra gånger är jagsinnad att tilltala honom upprigtigt och bedja honom öppna sitt qvalda hjerta för mig; men — tror du mig väl? — jag har icke *mod* dertill.

Mannens *mod* är en sak, som man mycket talar om och litet vet, huru det ser ut. *Mod* är icke att raskt gå fienden till möte, att trotsa en öfverhängande kroppslig fara, att strida emot öfvermagten; men, att kufva sina passioner, att göra hvad som är *rätt*, äfven när det är oss aldrig så motbjudande, det är *mod*. Jag vill tala med Linder!

God natt! Efter slutadt möte kommer du ju genast? Jag längtar efter dig och ditt lätta sinne, ty mitt är alldeles för tungt. Detta ifrån vännen

W. L.

Edward till Waldemar.

***** den 20 Juni 1834.

Broder Waldemar! "*Efter slutadt möte*" säger du i din enfald. Tror du då, att Danaiderna någonsin finge sitt kar fullt, att Rotatosker kunde springa sig trött, eller en människa blifva fullkomligt nöjd med sin lott, eller en annan sådan kunna bita sig i näsan? Lika omöjligt tyckes det mig vara, att detta förb... möte någonsin

kan få ett slut. Jag räknar dagar, timmar och minuter; men de hafva endast en början, slutet ser jag aldrig. Alla dina förträffliga råd glömde jag, redan *första* dagen jag kom hit, och alla mina härliga föresatser den *andra*. Allt det lilla, jag har af tålmod, det kom aldrig med hit; det glömde väl Pereira att packa in, under förvändning, att det var ditt, likasom han alltid säger om mina bästa effecter och lösören. Kort sagdt, att *sina dyra pligter sköta*, har för mig ett förb... litet behag. Var nu icke för häftig i dina omdömen och slutsatser! Säg icke genast, att *hela felet är mitt, endast mitt!* Nej, nej!

"Det är väl annat, som hviskar här."

Det är hvarken *fogel* eller *bäck*, eller den *sköna*, utan en öfverste, som tagit mig i aversion, en major, sträng som Radamant, en capitaine, som tror *sig* vara plågoanden och mig den fördömda, en lieutenant, som icke kan tåla, atthan och jag (hans fändrik) hafva ett hufvud ihopa (jag lemnar åt verlden att döma, huru stor hans portion är), och slutligen en här af kamrater, som föresatt sig, att jag *nu* skall umgälla alla de jubelperioder med deras millioner härliga cykler, som jag upplefvat under vår gudaresa. Så stå mina actier. Det finns ingen hundpost, som icke jag får. Det finns ingen möjlighet att så uträtta mina uppdrag, att jag icke får *skrapor* el-

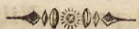
ler *arrest*. Det sednare var just icke så tokigt imellanåt, till en liten hvil; men då fick jag lexor i reglementet, dock icke menskliga lexor, utan man ville och fordrade, att jag på en gång skulle hvälfva hela Pandora-asken i min hjerna. Men *der*, vet du ju, är så mycket förut i en aimable villervalla, att all denna nya mörja omöjligen kunde få rum der utan en total omstufning, och dertill hade deras ödmjukaste tjenare alldeles ingen hog. Man fick derföre börja göra sitt bästa, för att slippa *arrester*, och nu stadnar det vid *skrapor*. Saken är i korta ordalag, att de tycka, jag haft för roligt, för goda dagar, och villja, det räkningen så skall uppgöras, att godt och ondt gå jemnat upp för mig. Då få de dock ett förb . . . göra. Men de skola väl slutligen ledsna, när de se mig alltid lika glad och stundom äfven (*plaisanterie à part*) ganska ordentligt och på bästa sätt uträtta mina värf. Tålig man trifves, och, om jag just icke är så *tålig*, så är jag så mycket mera *good humoured*, och jag ingår på intet sätt i Hamlets meditation öfver hvilket som är bäst:

— — to suffer

The stings and arrows of outrageous fortune
Or to take arms against a siege of troubles
And by opposing end them —

Nej, detta blir väl aldrig min *affaire*, och, när

det icke hittills skett för den allsmägtiga kärlekens skull, icke kan litet harm och förtret uträtta det. Nej, hänga upp mig gör jag icke, ske hvad som helst. Nog om mig!

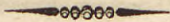

"Ännu ingen Astolf!" Ännu ingen Lydia! Ännu ingen lysning, hvar hon kunnat gömma sig, ty hon lefver, vid Gud, hon lefver, och du finner henne. Detta säger mig förnuft, aning, slutkonst, allt. Du är för skygg i denna sak. Du fruktar för mycket för flickans rykte. Du vågar icke göra alla de efterforskningar, som man *kan* göra. Vänta bara! När detta infernaliska möte en gång är slut, skola vi hjälpas åt att leta, och du skall få se, att, inan "*rönndrusfan glöder*", rodnar äfven Lydia som din lyckliga brud. O, hvad jag skulle unna dig denna saliga fröjd! Jag vet, huru man kan älska Lydia, när man blott sett henne. Hvad skall man då icke göra, när man hos henne upptäckt alla hjertats och själens fullkomligheter? Men ännu en gång måste vi ansätta Linder. Det lilla, han kan veta, kunde ändå blifva en Ariadnetråd, helst för sinnen, slugare än hans. Jag har ingen miskund med hans dåraktiga låga. Den kunde han haft tid att både *tända* och *släcka*, inan vi kommo hem. Nu är den bara i vägen på allt sätt och dig till plåga och alla till förargelse,

om Lydia en gång återfinnes. Dock, då blir väl någon råd för ungherrn. Jag vet ett förb... godt recept för onödig hjertnupenhet; det är att vara recrute-underofficer under ett möte, och der till kunde han väl passa. Ville han sedan läsa och arbeta litet, och du hjälpa honom något, så inser jag ingen omöjlighet för honom att en gång multna som lieutenant eller, om ödet vore mycket nådigt, som capitaine. Nu hör du ju, att den militäriska andan är i mig å nyo inbläst. Jag hör ock aldrig talas i något annat ämne. Lönförhöjning och boställsdelning, accordsreglering och 5 procents obligationer äro parol och lösen för dagen. Man glunkar äfven här och der om några kamrater, som i år ämna gå bort; man fröjdar sig i mjugg deråt, och ett och annat vad hålles derom. O, Waldemar, hvad du är för ett lyckones barn, som vet dig ega bröd på gamla dagar, utan att behöfva önska dina vänners och kamraters icke allenast skiljande från dig, utan understundom deras *död*, på det man sjelf skall komma fram och få ett brödstycke!

Denna omständighet och det eviga pecuniära bekymret för dem, som utom sin ringa lön icke hafva andra tillgångar, det är för militärståndet tvänne stora brister, som den hederliga odalmannen förr borde tänkt på, än foderbristen mellan Påsk och Pingst, ty denna *vår foderbrist* räcker

ofta från vaggan till grafven och nedslår sinnet och modet hos den unga krigaren. I går aftons, efter exercisens slut, hade jag och L. ett samtal i detta ämne, som roade oss båda. Han är nu som alltid en bra och hygglig pojke. Mina trenne års ströftåg har han tillbringat under jemna studier, i ämnen, som dels ligga inom, dels utom vår befattning. Han gläder sig mycket åt att snart få helsa dig som *nouveau seigneur du vil-lage*. Stackars gosse! Äfven han såg en gång, till mehu för sitt hjerta, den sköna Lydia på ett besök hos din saliga fru moder. Händelsen med hennes flykt har gifvit henne en viss ryktbarhet, och hon är ofta nog talämnet. Men alla Grefvinnan Skönhjelms fabler hafva icke hunnit hit. Man undrar mer på hennes flykt, än man klan-drar den, och man tror, att dess orsak var en o-öfvervinnerlig kärlek till dig. — — — — —

Icke må man tro, att Edward slutadeså snart sitt bref; men, heldre än vi anföra det öfriga, bryta vi sagta och litet på ett annat bref, från den unga L., en af Edwards älskvärdaste och för-tjenstfullaste kamrater, till hans syster, och läsa några rader, som röra Edward:

— — — — — Kan ingenting förmå dig att

komma hit under vårt härliga möte? — Musiken, den sköna anblicken af de hvita tälten emot den gröna bakgrunden, 28 unga, mer och mindre behagliga, karlar på en enda liten fläck af klotet, allas förtjusning att få se vackra damer i lägret, och slutligen din fordna favorits, den unga rymmaren Edward H:s återkomst. Är icke allt detta lockande?

Edward är sig fullkomligt lik, vacker, qvick, rolig, lättsinnig, god och slarfaktig, men hjerta i bröstet, om det gäller. Det högre befälet hade (tro jag) föresatt sig att hålla gossen varm, efter han i deras tanka bara roat sig i tre hela år; men han tyckes icke häraf låta förfära sig, utan, ju mer man fordrar, dess mer bjuder han till; men, om denna härliga ifver räcker till slutet, det vet Gud; ty, är hans tålmod en gång tapprunnet, så — vet jag icke, hvar han plägar hemta nytt. Vi yngre kamrater tycka allt mer och mer om honom, för hvar dag. Hvar han är, sjunges och skrattas alltid. Han har alltid en vis-stump till hands, som passar för tillfället. Han har visst icke den vackraste, men den näpnaste röst, man kan höra. Säg Tante Ull-Marie, att han *alldeles ingenting* vet om den sköna förkomna flickan på Vestansjö! Vill hon veta något om henne, så får hon skaffa sig reda derpå sjelf, m. m.

CAP. 3.

LINDER.

*En försonad synd är något vida
högre än blotta oskulden.*

Stagnelius.

Waldemars sysselsättningar voro ganska enformiga. En öfersigt, men alldeles ingen tillsyn, behöfde han lemna åt sin ekonomi. Lecture ville nu icke som förr skingra hans tankar. Allt hvad han läste föreföll honom dödt och kallt, och ofta öfverraskade han sig sjelf med att läsa hela sidor, utan att hafva fäst minsta uppmärksamhet derrid. Att göra besök i grannskapet, föreföll honom odrägligt. Waldemar skref förträffligt, när det behöfdes; men författare var han ej, icke heller poet, ehuru hans tankar nästan alltid voro den renaste poesi. Musik, när det var regnigt, och långa ensamma ströftåg, mest till häst, blefvo således hans käraste tidsfördrif, medan han väntade på Edward, för att tillsammans med honom göra någon resa.

Den nordiska naturen stod nu i sin prakt. Allt var hoppfullt, grönt, färdigt att blomma; men ännu syntes ingenting vissnadt eller utblommat. Naturen och Waldemar stodo så fullkomligt på samma punkt. Junisolens gnistor speglade sig i

morgondaggens droppar, — så ock ungdomens glänsande förhoppningar i de vemodstårar, som någon gång fyllde Waldemars mörka öga. Inga åskor, inga stormar störde naturens melancholiska lugn; bäcken brusade, lunden susade, — och aldrig kom en hög klagan öfver Waldemars läppar, utan sagta, men oupphörligt, framhvisade han det älskade namnet. Lydia, Lydia! — sade han halfhögt för sig sjelf, äfven när han någon gång tänkte på andra saker. — Lydia, Lydia! — suckade han åter, hvar gång hennes bild stod framför hans inbildning, och, vill du räkna, huru ofta det var, så börja först med sandkornen i hafvet, ty de äro mindre oräkneliga.

En afton, kort efter hans sista bref till Edward, hade hans ströfvande i nejden blifvit längre än vanligt, och först mellan kl. 11 och 12 om natten hemkom han. Han var mer än vanligt upprymd. Han hade lifligare än någonsin tänkt sig den saliga möjligheten att en gång återfinna och få ega Lydia. I dessa ljufva drömmar återkommer han ändtligen till sin gamla borg; men hvem kan afmåla hans förvåning, då han redan på långt håll allt tydligare och tydligare ser ett ljus skimra högt uppe i östra delen af slottet, och just der Lydia hade haft sina rum!

En ilande vind flyger icke fortare än Waldemar. Hans vackra Sleipner var alldeles löddrig,

när han ändtligan lemnade honom till stallbetjeningen. I några steg tog han borggård, trappor och corridorer, tills han stod utanföre Lydias kam-mardörr. Här stannade han. En ovillkorlig känsla af fruktan och hopp delade honom sig imellan. "Kan hon vara återkommen af sig sjelf? Är det blott denna tunna dörr mellan henne och mig, eller är alltsammans endast ett bländverk af min inbildning?" Så tänkte Waldemar och tog i låset, tvekande, om han skulle öppna det eller icke. Nu hörde han tydligt ljudet af steg inanföre i rummet; nu blef hans spända längtan för häftig, och han öppnade hastigt dörren. Men hvem kan måla hans bestörtning och fasa, då han, i samma ögonblick han inträder, ser den unga arma Linder, med en spänd pistol för bröstet, färdig att lossa utaf, men endast hejdande sig af det oväntade inträdet.

Att springa fram och utan besinnande af egen fara rycka pistolen från ynglingen, var en seconds verk. Med en vild blick såg Linder åt bordet bredvid sig, der den andra pistolen låg; men äfven denna tanka förekom Waldemar. Han kastade dem båda i inre rummet, tog nyckeln dertill och gick sedan fram till den olyckliga unga gossen, hvilken med nedböjdt hufvud lutade sig mot en hög karmstol. Waldemar betraktade honom några ögonblick; men, då ynglingen nästan

icke gaf tecken till lif, tog Waldemar honom sagta i armen och tilltalade honom:

— Olycklige, hvad tänkte du på? Har du ingen Gud, efter du tror dig berättigad att sjelf styra ditt öde? Säg, är det otro eller okunnighet, som fört dig så långt ifrån hvad Herren bjuder?

— Förtviflan! — svarade Linder nästan ohörbart.

— En Christen förtviflar *aldrig*, icke en gång på bålet.

— Jo, när man veckor och dagar pinats på bålet, och när elden, som tärer, är hopplös kärlek till henne.

— Yngling, yngling, sansa dig!

— Jag kan icke!

— Du kan! Menniskan kan mycket, när hon *begär* och *antager* hjälp ifrån höjden.

— *Der* finns ingen för mig!

— Har du bedt derom?

— Natt och dag!

— Om hvad har du bedt?

— Om henne!

— Yngling, det får du icke! — sade Waldemar med högre röst och skakade Linders arm.

— För hvem?

— För din Herre!

— För dig! Ha! Tror du, att den, som icke rädes för Guds vrede och helvetets eld, tänker på herrar och trälar?

— Du missförstod mig, arma yngling! — sade Waldemar mildare — Icke *mig*, utan *Honom*, som är öfver oss båda, kallar jag din och min Herre. — Så-å! — sade Linder med ovanligt lugn — Grefven nekar mig då icke att tänka på Lydia, tänka henne som min?

— Det kan jag hvarken lofva eller neka — svarade Waldemar med en ovillkorlig brytning i rösten.

— Ja, men om Grefven kunde lofva eller neka?

— Tala icke om *mig*! — sade Waldemar, afböjande frågan — Tänk på *dig sjelf* och tacka Gud, att du icke i detta ögonblick står framför hans vrede!

— Kanske stode jag heldre der, än framför *den*, som Lydia älskar.

— Som Lydia älskar! Huru! Af hvad vet du det? Fram dermed, om lifvet är dig kärt!

— Ha, en grefflig mördare är då bättre än en — själfmördare!

— Förlåt min hotelse, Linder! — inföll Waldemar — Det var mycket orätt. Gif mig din hand! Tro mig, jag beklagar dig och deltagar i ditt lidande, mer än du kan tänka. Sök nu att sansa dig och öppna sedan ditt hjerta för en broder, för den, som redan länge tänkt bedja dig derom! Jag skall tala om dig, om Lydia, om allt hvad du vill; kom bara till dina sinnen, och skilj på hvad som är *godt* och *ondt*, *rätt* och *orätt*! I mitt var-

ma hjerta skall du finna en återklang af allt hvad du känner och lider.

— Ja, det tror jag nog! — genmålde Linder med sammanbitna tänder — Det betviflar jag icke, ty Grefve Waldemar L., Baron Edward H., den svar-te Pereira, menniskor, änglar, djeflar, hela verlden, — alla älska Lydia.

— Linder! — bad Waldemar med hela vänskapens och medlidandets röst — Linder, jag besvär dig, lemna ett ögonblick denna osaliga kärlek åt sidan! Tänk på, att du är menniska! Tänk på, hvarföre du föddes! Det var ju för att profvas och beredas till himmelen, icke för att duka under för jordisk glädje eller sorg. Vakna, yngling! Se dig om! Ho är det, som icke lider? Men ho är det, som icke finner tröst, om han vill den söka? Förtviflan är en svår synd, och synden förer slutligen till evig fördömelse. Men, att kunna resa sig upp, fast man en gång fallit, o, det medför himmelsk lön!

— Ser denna lön ut som Lydia?

— Ja väl, — svarade Waldemar, som i sanning sjelf icke visste någon bättre — ja väl, den ser ut som det härligaste, man kan tänka sig.

— Då vill jag försöka.

— Ja, men inga lama kraftlösa försök, utan mod, ståndaktighet och ihärdighet! Ingen tanka på jordisk vinning!

— Hvarmed skall jag börja?

Ynglingen hade under tiden nedsjunkit på en närstående soffa, och, utan att veta det, lutade han sitt orediga hufvud med deslutna ögonen mot den ädle Waldemars rena hjerta.

— Du skall vara upprigtig mot Gud och din broder. Säg, hvad är egentligen ditt qual? — frågade Waldemar.

— Hopplös kärlek till Lydia.

— Hvaraf vet du, att den är hopplös?

— Emedan hon icke vill, emedan hon aldrig kan älska mig.

— Hvaraf vet du det?

— Af henne sjelf.

— Har du frågat henne?

— Ja!

— När?

— I går, — i förrgår, — alla dagar.

— Hvar är hon då?

— Ha, niding! — svarade Linder, men icke med den dofva medvetlösa rösten som förut, utan häftigt, likasom uppvaknande ur en dvala — Du vil le väl, att jag skulle förråda henne till dig? Slita det enda band, som finns mellan henne och mig? Nej, förr dö för din hand!

Ett enda ögonblick stod frestelsen fram för Waldemars själ, att se, om döden var honom kärare än bekännelsen; men hans onda demon vek

genast ifrån honom, och med ett ytterligt våld öfver sig sade han till Linder:

— Ursinnige yngling! Din halsstarrighet förderfvar dig och henne och kanske ännu någon mer. Är det sannt, som du säger, så lefver åtminstone den arma flickan, fast din försmädda kärlek nekade henne att få veta, hvad hon borde veta, och att få det beskydd, som hon säkert saknar.

— Hon har ju mig!

— Dig!

— *Hon* föraktar mig icke.

— Nej, emedan hon beklagar dig.

— Hon skall väl ändå slutligen engång älska mig.

— När skall det blifva?

— När jag gråtit slut på alla mina tårar; när jag i förtviflan slitit utaf mig allt mitt hår; när jag, utan att äta eller dricka eller sofva, legat dagar och nätter för hennes fötter; när jag låtit henne trampa på min kropp och förskrifvit min själ till *honom*, som skall få plåga mig en hel evighet, blott att Lydia älskar mig och blir min ett ögonblick.

— Rättfärdige Gud, — suckade Waldemar och höjde blicken uppåt — sänk en stråle af din nåd ned i detta kolbrända hjerta!

Hans bön hörsammades till en del, ty efter detta sista utbrott förlorade den utmattade ynglingen all sans, och endast några ryckningar till-

kännagåfvo, att han ännu lefde. Waldemar tänkte på gift; men intet ord af Linder hade gifvit anledning dertill. Han tänkte på den menskliga svagheten, och han tänkte *rätt*, ty endast denna hade öfvermannat den förtärda ynglingen.

Waldemar drog på klocksträngen. Nästan sanslös af förskräckelse kom gamla Johanna, och ett par andra af husets hjon efter en liten stund, ty gumman hade ganska väl igenkänt ljudet af Mamsell Lydias ringklocka och visste nu ej, om hon icke skulle tro, det spökade der uppe i öster.

Linder bars ned i ett annat rum, och en häftig feber med yrsel följde snart på hans dval-likastillstånd. Han nämnde oupphörligt Lydias namn, men utan allt sammanhang, och, besynnerligt nog, endast af Waldemar ville han emottaga några läkemedel; endast honom hörsammade han, och, då han en gång hade ett lugnare ögonblick, ville han trycka Waldemars hand till sina läppar. Waldemar lemnade honom sällan. Utom mensklighetens och medlidandets känslor hade han ännu ettskäl, hvarföre han oupphörligt omgaf Linder. Det var dock likasom en länk mellan honom och Lydia, och han hyste ett dunkelt hopp, att Linder någon gång skulle förtro honom, hvad han af allt på jorden helst önskade veta.

Mången gång föreföll det honom, som hade allt, hvad den förvillade ynglingen sagt uppe på

Lydias rum, endast varit feberdrömmar och phantasibilder; men af halfva ord, äfven under sjukdomen, trodde Waldemar sig dock kunna sluta, att han visste något verkligt om henne. Ofta under febern utropade han: "Jag vill upp! Jag vill icke längre ligga här och döljas. Hon väntar på mig. Jag lofvade ju henne att komma snart och då hafva hvita syrener med mig!"

En annan gång, när han var var lugnare och trodde sig ensam, reste han sig långsamt upp i sängen och sade matt, men redigt: "Ack, hvad skall Lydia tro om mig! Jag, som aldrig kom, när hon nästan bedt mig derom! Nu har hon kanske inte mer något papper att skriva på eller pennor eller bläck."

Waldemar plågades som en mask af att höra dessa ord, utan att kunna få ringaste förklaring på dem, ty vid aldra minsta fråga om Lydia var och förblef Linder, redig eller under yrsel, alltid lika stum och otillgänglig.

I åtta dygn ökades hans plågor och faran af sjukdomen. En skicklig tillkallad läkare hoppades på detta nionde dygn och för resten på ungdomen hos patienten, ty på intet annat var nu att bygga. Men detta i februar så märkvärdiga dygn tycktes icke medföra någon brytning, som gaf anledning att tro på förbättring. Tvärtom, han försämrades stundeligen, och en afton i sista da-

garna af Juni inträdde doctorn till Waldemar och sade honom rent ut, att han icke trodde, den unga mannen kunde lefva till andra morgonen.

Waldemar var ännu så ung sjelf, hade ännu sett så litet dö och försvinna omkring sig, att han knappt kunde fatta detta.

— Dö? — sade han — Inte kan han dö af det!

— Jo, jo, — menade läkaren — man kan väl dö af mindre, än allt hvad som ansatt honom.

Waldemar ilade ned till ynglingen. Han var nu icke feberröd, utan blek som en hamn och tycktes vara ovanligt redig. Så fort han fick se Waldemar, flög en lätt skimmer af lifsfärg öfver hans drag, och han öppnade sina händer, för att i dem sluta Waldemars. Med mycken möda framstammade han några ord, och dessa nästan ohörbara.

— Jag dör nu; — sade han afbrutet — tack — tack — tack för allt! — — Jag ville — säga — att — att Lydia — —

— Tänk, o yngling, på din Gud och din armasjäl i detta afgörande ögonblick! — svarade Waldemar, som var för ädel att villja begagna sig af de få sekunder, det unga offret hade igen.

— Ja, ja, — jag har tänkt — återtog Linder ändå svagare — tänkt mycket — mycket — bedt — lofvat — bedt för dig — för henne — för eder. — Gud — Gud — han har väl hört mig, — ty — jag

är — så lugn — och nu — kom hit — nu vill jag — säga det — nej, nej — närmare — — hon är — —

Men här gjorde han en rörelse, likasom för att närma sig Waldemars öra, och då — var det förbi. Intet ljud, ingen rörelse vidare. Själen var, der en rättvis och allseende, icke på meniskosätt dömande, Gud behagade hänvisa henne plats, och det döda stoftet låg der, så liflöst, så lugnt, och ändå så ungt, framför Waldemars tårfulla blickar.

— Gud vare dig nådig, du arma varelse! — bad Waldemar — Du hoppas, du längtar, du trängtar icke mer efter jordisk fröjd, och måtte Gud i sin dom se till din svaghet!

Först efter en lång stund framrann den qväljande tanken, att nu äfven det *sista* hoppet, att få någon spaning på Lydias tillflyktsort, gått med Linder i grafven.

CAP. 4.

KYRKO GÅRDEN.

*Das Leben ist doch schön!**Schiller (Don Carlos).*

Linders död ökade ännu mer Waldemars nära intill mjeltsjuka gränsande svårmod. Må hända är detta af alla menckliga svagheter den svåraste att bestrida, just emedan man icke vill medgifva sig dess tillvarelse, och det vill redan en hög grad af magt öfver sig, när man ens sjelf vill söka medel att fördrifva den med. Men detta föresatte sig Waldemar. Han längtade nu, mer än någonsin, efter Edward och deras afresa till Sveriges nordligaste provinser, som var utsatt till ett par dagar efter Edwards ankomst. Först den 11 Juli inträffade han på Vestansjö. Han förskräcktes verkligen, när han efter dessa 6 à 7 veckor återsåg sin vän. Waldemars blick var mörk, och hetsans färg blomstrade icke mer på hans sköna drag. Han var ömsom blek, ömsom högröd, allt som de ämnen voro, hvilka mellan de båda ynglingarne afhandlades. Edward nämnde nästan aldrig Lydia, ty efter mötet hade han, Waldemar ovetande, genomströfvat hela provinsen och, utan att deraf göra någon särdeles hemlighet, förgäfves eftersökt den försvunna. Han började nu, lika-

som Waldemar, tro, att hon vore död eller så hastigt redan de första dagarna kommit ganska långt bort, under något främmande namn eller förklädning. Men åt hvilken sida hon vändt sin kossa, det var icke lätt att gissa. På "*Linders prat*" trodde Edward ingenting och öfvertygade snart Waldemar om detsamma.

Den Norrländska resan låg Edward lika mycket om hjertat som Waldemar. Han väntade deraf mycken förströelse för Waldemar, och de båda ynglingarne hade, dock utan att egentligen redogöra det för hvarandra, ett halft hopp att deruppe, i den trakt, der man föregaf att den saliga Grefvinnan L. afhemtat Lydia, få någon möjlig spaning om henne. Resan utsatte ill d. 13 Juli.

Den 12 om aftonen ämnade de båda vännerna göra en längre spatserfart i den sköna vilda nejden; men Edward fick ett bref i tjensten, som genast skulle besvaras, och Waldemar gick ensam ut i aftonens härlighet, sedan de intagit en lätt aftonmåltid.

Waldemars tankar ifade hastigare än vanligt. Hoppet, det lifgifvande och ljufva, som *nu* högt upp i norden tändt sin stjärna, därade Waldemar med alla sina irrbloss. Under dylika själsförespeglingar vet man rätt inte, huru fort man skrider fram, helst en varm, lugn, mild Julnatt. Inan Waldemar visste rätt *huru*, var midnatt inne, och

han sjelf nära den kyrka, dit han så nyss följt den älskade modern och den olyckliga unga Linder. En sällsam blandning af vemod och mild sorg intog Waldemar, när han i nattens tystnad öppnade de höga jernportarna till den sköna, af stora lummiga lindar omgifna kyrkogården. Sagta, likasom för att icke störa de älskade döda i deras lugna frid, vandrade Waldemar under de skuggiga träden. Kyrkan, med sina uråldriga och vördnadsbjudande grå murar, reste sig ännu mellan Waldemar och den plats, der hans föräldrar hvilade. Han fortsatte sagta sin gång förbi den vestra och den norra sidan af kyrkan; men, just som han vek om hörnet, och månen kastade en genom de sagta svajande träden bruten stråle ned på föräldrarnes zirliga grift och på den nyskurna torfvan, som täckte ynglingens tidiga graf, — just då tyckte Waldemar sig se en mörk skepnad, som sagta sväfvade från den förra till den sednare af dessa grafvar. Waldemar stod tyst och orörlig. Det var ingen synvilla, intet inbildningens bländverk. Skepnaden lutade sig ned på torfvan, och Waldemar tyckte sig se, att den knäföll på densamma. Ännu ville han icke rätt tro sina ögon; men nu började äfven ett annat sinne att vittna. Waldemar hörde tydligt frasandet af en sidenklädning och derefter otydliga ord. Bakom de tätt stående lindarna smög han sig fram ännu

närmare Linders graf, icke utan en lätt rysning samt en hög grad af förvåning och nyfikenhet. Nu blef intet tvifvel öfrigt. Det var en menniskogestalt, som med nedböjdt hufvud tycktes förrätta en högst allvarlig bön, hvaraf till och med ett och annat ord, halfhviskadt, hördes under nattens oafbrutna tystnad. När den knäböjande tycktes hafva slutat sin bön, reste den sig långsamt upp, kastande en blick in i den fulla månen, likasom letade den der efter något.

Men Waldemar! Han letade icke der! Han letade icke mer! Han hade *funnit*, hvad han så länge sökt.

— Lydia! — utropade han — Min Lydia! — och omfattade i samma ögonblick den mot jorden dignande Lydia, ty det var *hon*.

I sina armar bar han den utesägligen älskade bort till den moderliga griften. Här nedböjde han sig med sin dyrbara börda, och då först märkte han, att den hulda varelsen, troligen af vanlig qvinnlig rädsla, förlorat sans.

Waldemar gned hennes panna med en daggig hvit törnros, fuktade hennes tinningar med eau de Cologne; men mer än allt detta bidrog hans ord att väcka Lydia:

— Lydia, Lydia, min hulda flicka! Vakna, se upp! Du är hos din Waldemar. Nu skiljer oss *intet*, nu binder oss *allt*. Nu är du *min*, om du det vill,

och du vill det, det säger mig mitt hjerta, — så sade det då redan, när du blickade ned på mig från den höga ställningen! Minns du det? — Lydia, se, vi hvila här på moderns grift! Jag känner mäktigt, huru mildt hon nedblickar på vårt förbund! — Svara, säg, att det är evigt, för tid och evighet, i lif, i död!

— I lif, i död! — upprepade Lydia, likasom ett svagt echo.

Men det nådde dock Waldemars öra — rösten var ju så nära; — men *ändå* var den närmare hans varma, brännande läppar.

Lydia hade väl återfått bruket af sina sinnen; men allt medvetande af annat än ögonblickets salighet var henne, så väl som Waldemar, beröfvadt. Hans känslor voro en guds, hans fröjd en himmelsk. Han hade nu äntligen funnit den enda lycka, han sökt i världen, och han sög den i långa drag. Om fem minuter eller ett halft sekel förrann under denna tid, — det visste de lika litet. Om hela himmelen hade sänkt sig ned till jorden, och stjernorna hoppat omkring dem, — det hade de icke märkt. Om jordens grundvalar svigtat, och dess yta sjunkit ned till dess inandöme, — det hade de icke känt. Ingen af dem hade känsla för något annat i världen än den för-tjusning, som gafs och emottogs.

O, J, som någon gång hafven älskat verkligt, J förstån dock något af denna stund!

Men *du*, som blott *en* gång älskade, som förtjenade att blifva så älskad som en Waldemar, en Lydia, — *du* fattar den i dess helhet, dess fullhet och äfven i dess renhet.

Snarast uppvaknar dock qvinnan från en dylik tjusning och känner *först*, att tid och verld och verklighet ändå finnas; att ett ögonblick till, och tjusningen hade nått sitt högsta zenith; att det härliga, det rätta, det fina, det tillhörliga, det passande äro alla för qvinnan idel gudomligheter, som hon måste dyrka och tillbedja, om hon skall finna någon lycka på jorden och någon frid inom sig.

Lydia slet sig i ett ögonblick från Waldemar, kastade sig ned på jorden och utropade, med blicken i det eviga blå:

— O, min Gud, drömmer eller vakar jag? Om jag drömmer och har förtjenat din nåd, så låt mig aldrig vakna! Om jag åter vakar, och allt är jordisk verklighet omkring mig, så drag en tät slöja af ånger och blygsel öfver denna stund af svaghet och hänförelse!

— Icke så, min älskade! — sade Waldemar, som äfven återfått mål och medvetande — Det är icke svaghet att älska *så* som vi; men det hade va-

rit öfvermenschligt att längre kunna motstå denna väldiga känsla.

— Jag vet icke, huru allt är! — suckade Lydia, sagta lutad mot Waldemars axel — Jag känner blott; men jag *fattar* intet.

— Det är lätt förklaradt, min Lydia! Vi hafva älskat hvarandra länge, ja, långt inån våra ögon skådade in i hvarandras. Vi hafva allt ifrån barn-domsdagarna anat hvarandra, sökt hvarandra, — eller huru, min älskade?

Svaret hördes väl icke; men Waldemar hörde det dock och fortfor:

— Ändtligen finna vi hvarandra; men *då* har ödet lagt sin kalla jernhand mellan oss! Vi ödmjukade oss för dess villja, — och se, *här* är belöningen därför, *här* vid hvarandras bröst!

Han ville åter trycka Lydia till sitt hjerta; men hon drog sig hastigt undan och sade med en stapplande röst endast ordet:

— Olivia!

— Tänk icke på henne, min älskade! — bad Waldemar — Hon tänker aldrig på oss. Hon är redan en annans maka.

— Och jag! — suckade Lydia — Vet du väl, hvem jag är?

— Du — du — du är väl icke en annans? — frågade Waldemar med denna förtvifflans ovissa röst, som förmodan om den högsta olycka ingifver.

Lydia dröjde ett ögonblick att svara, och nu först fick Waldemar sjelf erfara, att äfven för en Christen vill det nära öfvermensklig styrka till att icke qvida på bålet. Han teg väl; men, då Lydia såg upp till honom för att svara, då såg hon, huru det inom Waldemar länge kokande blodet frustat ut genom mun och näsa. Nu var hon åter den älskande qvinnan, som glömmer allt utom *honom*, som hon afgudar.

— Min Waldemar! — sade hon, kyssande och torkande bort det heta blodet — Förlåt, om min tystnad plågade dig! Jag är *din* i lif och död. Jag *var* aldrig någon annans. Jag älskade aldrig någon annan än *dig*, men *dig* allt sedan din moder första gången nämde ditt namn.

Waldemar erfor nu, att på jorden är det ofta blott en linie mellan namnlös smärta och namnlös fröjd. Så måste det ock vara der uppe i det eviga blå. Hvad vore annars fröjden?

Först när dagranden började lyfta sig på hinsidan den klara härliga blå Vettern, som man såg från kyrkogården på långt afstånd, då först började Waldemar och Lydia att rätt förstå hvarandra och redigt fatta sin sällhet, som nu på en gång med den unga dagen började gry. Då började de äfven att tänka på alla dessa småsaker i

lifvet, så nödvändiga och så oundvikliga, äfven för den rena, verkliga lyckan.

— Jag går nu hem till min lilla stuga, min Waldemar! — sade Lydia, smekande ynglingens kinder — Du får icke följa mig. Jag är ju icke ensam nu mer. Jag har ett helt kommande lifs lycksalighet, som går före och lyser mig. Du skall gå hem till dig i din härliga borg, i det enda Eldorado, min inbildning någonsin skapade sig. Dit skall du gå nu genast. Häkta igen din lilla rock, att den kalla morgonluften icke lägger sig för tungt på ditt bröst! Sedan skall du svälja ned ett glas Port eller Madera, det må smaka dig väl eller icke, och så sofva godt, så som du bör kunna sofva, du ädle, du gode!

— Tala icke om sofva! — svarade Waldemar, för tusende gången fallande i denna förtjusning, som den älskade kvinnans minsta ord, minsta rörelse väcker — Tala icke om sofva, tala blott om morgondagen, då jag får afhemta dig, — jag och Edward! Först skola vi ju låtsa, som sökte vi dig, så finna dig, och så — —

— Ja, ja, — bad Lydia — allt det der i morgon; men *nu* måste vi skiljas! Ingen mer än Gud bör veta detta möte.

— Jag kan icke förställa mig för Edward.

— Är du då säker på honom?

— Att han tiger — ja; men att han icke om i-

gen blir kär i dig — *nej!* — svarade Waldemar, leende.

— Nå väl, gå då hem, för att tala om det för honom! — bad Lydia enträget.

Waldemar var i detta ögonblick ett *barn*, och Lydia den *finliga qvinnan*, som alltid vet, hvad oskyldiga medel hon skall bruka, för att vinna ett godt ändamål. Detta Lydias sista argument var det enda, som förmådde Waldemar att säga henne farväl för några timmar, och att taga en helt annan kosa än hon.

De vandrade nu åt motsatta håll; men ack, hvad deras tankar råkades i en punkt! De lyckliga!

CAP. 5.

EN DAG, LÅNAD UR PARADISET.

Salige äro de renhertade, ty de skola se Gud.
Matth. 5: 8.

Punktligt gjorde Waldemar allt hvad Lydia bedt honom, och antecknaren af vår legend ber knäfallande om förlåtelse hos alla, som kunna det förtycka, att han nödgas bekänna, det Waldemar — tvärt emot alla konstens regler, som säkerligen befallt honom att irra sömnlös och sanslös rundt omkring hela natten — att han, alldeles i

fullkomlig motsats med hvarje annan romanhjelte, nästan genast somnade — och sof så djupt, så ljuft, som han det icke gjort på flera månader förut, ja, bättre än han det någonsin gjort. Och uppvaknandet!

Den, som någon gång vaknat till en oerhörd sorg, från hvilken han ändtligen inslumrat, den borde någorlunda kunna föreställa sig en fullkomlig motsats deraf, ty — ack, huru få äro de *utvalda*, som veta något om en dylik lycka af egen erfarenhet, dels emedan lyckan är snål om sina håfvor, men mest emedan man i allmänhet så litet vet att göra sig förtjent deraf!

Solen stod högt på himmelen, när Waldemar således vaknade. Hans första tanka var på Lydia; men hans första blick föll på Edward, som, förundrad öfver Waldemars långa sömn, när de just föresatt sig att resa tidigt, hade gått in i hans rum och slutligen gifvit honom ett lätt slag på axeln, sägande:

— Du sjusofvare! Klockan är 8, och vi skulle ju resa kl. 7.

— Vi resa icke!

— Huru mår du?

— Som en gud. Som Balder, när han fått sin Nanna.

— Yrar du?

Vännerna, III,

— Ja, men af glädje!

— Vi måste strax fara gerade till Vadstena, — menade Edward — ty Danviken är alldeles för långt bort.

— Ja; men först vill jag tala om något för dig, — svarade Waldemar, leende — som du icke kunde gissa till på tusende år.

Waldemar hade under tiden och med Peireiras tillhjälp kastat på sig en lätt morgonkläd- nad, och de båda vännerna togo vägen till par- ken, sedan Waldemar tillsagt, att i dag blef ingen resa utaf.

Edward visste icke rätt, om han ej borde blif- va *ond*, så besynnerlig fann han Waldemar.

— Men hvad i all verlden kommer åt dig? — frågade han, när de äntligen blefvo allena i par- ken — Du sade mig i går aftons god natt med en verklig mänskensblick, så vemodig och dagg- full var den. Du låter sätta allt i ordning för vår tidiga afresa. Du afsänder förbud och be- ställer hästar för en 20 mil. Och nu, nu ser du ut, som hade du vunnit högsta vinsten på Ham- burger lotteri, och som detta glädjerus förtoge alla tankar på resa, inpackning, allt, allt.

— Ja väl, — genmälde Waldemar — jag har vun- nit högsta vinsten på lifvets stora lottospel, jag har äntligen funnit — —

— Väl icke Lydia?

- Jo, just henne!
- Ja, i dina drömmar.
- Nej, i den härligaste verklighet!
- Ja, men under sömnen ändå?
- Nej, vaken, vaknare än jag det någonsin var!
- Du vurmar, min vän! — sade Edward helt allvarsamt — Kom, låt oss gå in! Du måste taga något feberstillande. Tro mig, du bör icke leka med din helsa!
- Kära Edward, — svarade Waldemar skrattande — samla du sjelf ihopa dina sinnen och hör mig! Säg sedan, att jag drömmer eller yrar eller vurmar, eller hvad du behagar; men hör mig bara först!

Nu berättade Waldemar hela sitt nattäfventyr, men med tusende gånger lifligare färger än vi, ty huru många hafva väl upplefvat detsamma som *han*, och man målar svagt, hvad man blott hört.

- Och vi gå nu att afhemta henne? — frågade Edward, som hittills varit alldeles stum af förvåning.
- Nu genast! Vi äro redan ett långt stycke på vägen.
- Hvar är hon då?
- Hos min egen gamla amma, en förträfflig gumma, men som bor högt uppe i Tivedsskogen, mycket väl och trefligt, men nästan otillgängligt.

- Har Linder fört henne dit?
- Nej! Han körde henne sjelf, icke längre än ungefär en mil ifrån Vestansjö; men då befallde hon honom återvända, tog sitt lilla knyte och vandrade utaf åt helt annan sida.
- Men han visste ju ändå, hvar hon fanns?
- Ja väl, under sina ströftåg (ty han anade väl ändå, att hon icke var så långt borta, som vi trodde), under dessa, hade han slutligen upptäckt hennes fristad, och han hade lofvat henne tiga för hela världen dermed, endast under det villkor, att han sjelf någon gång skulle få se henne. Hon tvingades således dertill af den svaga ynglingen, hvars hela kraft var concentrerad i hans oändliga kärlek till Lydia.
- Hvad sade Lydia om denna?
- Hon talade förnuft till honom; men han lyssnade aldrig dertill.
- Hon talade väl äfven någon gång oförmärkt om dig äfven?
- Ja visst! Hon har bekänt den lilla svagheten, att hon dock fann ett stort behag i Linders sällskap, i detta enda svaga band mellan henne och världen. Men, hvad tycker du väl om Linders, och i allmänhet en försmädd kärleks, falkblick? Linder talade aldrig om för Lydia, att min förning med Olivia var bruten.
- Så-å! Det var en slug räf således.

— Ja, kärleken gjorde honom förslagen, och kärleken skulle kunnat göra honom till allt, ond och godt. Hos honom låg ett frö till en Claude Frollo*), men äfven till den bästa människa. Kärleken var för honom den sol, som skulle utveckla allt, men som, till hans lycka, i tid öppnade hans graf. Imellertid tror Lydia, att hans tystnad, hvad mig och Olivia angick, endast var af fruktan, det hon skulle gräma sig öfver, att allmänheten påstod denna ruptur vara gjord för hennes skull. Men jag har min tro för mig. Jag dömer väl litet efter hans egna ord.

— Och jag likaledes; — svarade Edward — men jag glömmet det hufvudsakliga för blomständerheterna. Hvarföre i all världen flydde Lydia? Var det af bara kärlek, som hon fruktade slutligen skulle utbrista?

— Långt derifrån. Hon, som jag, hade föresatt sig att bekämpa denna känsla, kosta hvad det vilde. Nej, nej, en helt annan orsak hade hon till sin flykt, och det är det enda, som jag icke rätt vet om jag får anförtro dig ännu. Dessutom äro vi nu vid vårt mål. Ser du, der nere i den lilla dalen, vid den lilla skogssjön, der är stugan! Ser du, der sväfvar en ljusalf! Det är icke gamla Gertrud. Ser du, det hela var dock ingen feberdröm!

*) Person i Notre Dame de Paris af Victor Hugo.

Edward, som nästan tviflat ända tills nu, såg verkligen, huru en fin etherisk gestalt sväfvade mot dem, och, ju närmare den kom, dess mer antog den de drag, som Edward mindes, ack för väl, för väl!

På knä emottog Waldemar den kommande.

Ett flyktigt smärtsamt minne af Olivia, hvars drag Lydia så oändligen mycket påminde om, för den, som *sist* och *mest* sett den förra, intog ett ögonblick Edward, så att hans första helsning, dels af denna orsak, dels af någon annan, blef vida allvarligare och högtidligare, än Edward någonsin brukade att företaga någonting.

Stumma, ja nästan i ett öfvermått af känsla, gingo de trenne unga fram till den lilla stugan. Först när de inkommit i Lydias lilla rum och sågo det med stora skogssmultron och grädda uppdukade lilla bordet, då först föreföll det de båda vännerna, som hade de alldeles glömt all frukost den dagen.

Så när hade legendens antecknare sagt, att aldrig såg man en gladare och lifligare måltid än denna lilla; men han betänker sig, han medgifver, att det kunde vara likasom ett stickord till så många tusende romanförfattare, hvilka säkerligen icke underlåtit att skaffa fram på ett eller annat sätt en dotter eller hittebarn af gamla Gertrud, skön som Vanadis och from som Lofn, hvilken

plockat de härliga smultronen, och som *genast* (det hade väl icke varit så svårt) och för *alltid* (det hade blifvit värre att hålla ord med) tändt i Edwards hjerta en låga, som han sedan, hela lifvet igenom, ja, in i bleka döden, oupphörligt blåst och pustat på.

Men ack, lyckan var icke så *fyrkantig* i denna vår lilla krets! Till vår skam måste vi bekänna, att gamla Gertrud sjelf plockat bären, att hon icke hade mer än en enda son, och den var *Spector* i Elfsborgs län, och slutligen och ändtligen, att den arma Edward, till straff för sina synder, icke för *en*, utan för ännu *några dussin* qvinnor, skulle påtända sitt *eldfångda*, men äfven *lätt släckta*, hjerta.

Men till hans ära måste vi anföra, att han nu verkligen var så lycklig af sin väns lycka, att han saknade *intet*, icke en gång sina fordna drömmar om den sköna Lydia, hvilken hjertligen skattade, då Waldemar berättade henne, att det ingalunda var den stackars Stall-Hans, som af våda välte henne ur kappslädan, på resan till ottesången, utan ung Edward med berådt mod.

— Herre Gud, hvad Baron H. hade liten lön för så mycken möda! — anmärkte Lydia, skrattande.
— Nej, visst icke! — svarade Edward med sin vanliga, skämtsamma ton och sjöng strax derpå:

Hårda bädd, hulda bädd etc.

Med förlof, och äfven i saknad af *fjerde hjulet* (om man icke vill räkna den gamla fryntliga och hederliga Gertrud), var denna lilla dejeûner må hända en af de gladaste och lifligaste, som Juli-solen någonsin belyste.

Först emot klockan tu sades ett vänligt farväl till gamla Gertrud, eller, rättare sagdt, *skreks* ett farväl, ty hon var stendöf, så att hon aldrig hört, när man berättat henne, hvarken om hennes unga grefves trolofning med Olivia, eller förlossning ur fällan; hvilket äfven kunde vara en orsak, hvarföre Lydia var okunnig om det sednare.

Waldemar brukade visst uppfylla alla gummans önsknningar och behof; men icke slog han sig ofta på långa conversationer med henne, hvarföre hon icke visste mycket, om hvad som tilldrog sig i verlden, som för henne bestod af: *fram på herrgåln*. Nu tycktes hon vara rätt ledsen att mista sin goda, kära Mamsell; men, då Edward, som hade bästa tiden och bästa lungorna, försäkrat henne, att Mamsell om en liten tid skulle blifva *Nådig Grefvinna på herrgåln*, då förstummades gumman först; men sedan lade hon sina gamla händer på de ungas hufvuden och gaf dem den första, och sedan i framtiden så många gånger upprepade, välsignelsen.

Först långt fram på eftermiddagen kommo Waldemar, Lydia och Edward hem till Vestansjö.

Nyheten, att Mamsell Lydia var återkommen, spred sig som en elektrisk stöt på en gång till hela husets stora personal, och den högsta grad af förvåning och glädje blandades hos en hvar, när Waldemar genast föreställde henne som sin trolofvade brud. Förtjusningen var allmän.

För första och enda gången i hans lifstid lyckades det Pereira att hjula ett par hvarf och att en secund ungefär stå på hufvudet. Han var nu så glad, först åt denna bragd, och sedan åt allt det nya, han erfor, att han lopp omkringsom en ursinnig och ropade vexelvis:

— Ah, la vierge elle même vara tombée du ciel! Mr. le Comte, mon maître adoré, qui me sauva la vie, épouser lui même la vierge, ou un archange au moins. Et plus de cette péronelle d'Otilia! Voyez, M:me Pondèle — se du bara på Mesdemoiselles les servantes! Mesdemoiselles les incredules, skratta icke nu åt stackas Pereira! Han kunna hjulla, han kunna stå på hufva, comme un danseur de corde. Comment, vous ne l'avez pas vu, impertinente Cajsa Lise! Il me semble, qu'elle doute encore. Ah, Seigneur! Voyez donc! Non, cela ne va plus; mais je l'ai fait, ta mif—n. Oh, charmanta menniska, M:lle Lydia, sjelf gifva dråpa, sjelf tala om le Christ et la vierge med fat-

tiga Pereira, quand il était tant malade efter falsli forta resa frå Stockôm! Et elle parle Français comme moi, comme un ange! Je l'aime comme ma propre mère etc. etc.

Fru Pundell var i fjerde himmelen. Om hon någonsin önskat sig *någon* matmoder, så var det Lydia. Hon klappade och kysste den vänliga flickan, så att hon var nära förkramad. Hon hade blott ett bekymmer, *det* att icke veta, huru hon skulle få denna nyhet *fort nog* till prostinnan. Gamla Johanna bara snyftade. Inspectorn bockade och skrapade, och Lydia sände en tacksamhetssuck åt höjden, öfver att bland alla dessa glada menniskor slippa se den bleka arma Linder, utan veta honom slumra lugt den eviga sömnen, under den gröna torfvan på **** kyrkogård.

Waldemar var så lycklig, att han icke rätt redigt kunde tänka på något; dock glömde han icke att samma afton afsända ett bud till prosten med en vänlig anhållan, det han dagen derpå vilde komma till Vestansjö.

Det gör oss ondt, att vi icke haft tillfälle framsätta denna man i den fulla, sköna dager, han fordrade, utan endast då och då med en spinnsticka lyst på hans härliga drag.

Det var en högsinnad, ädel man, och som, utom alla andra egenskaper, äfven hade den, att

kunna bevara en hemlighet så väl, att ingen en gång kunde ana, det han hade någon.

Hvem skulle väl hafva kunnat tro, att han, och han ensam i verlden, förvarade Lydias stora hemlighet och visste, det Lydia, denna anspråkslösa Lydia, som endast tycktes bero af andra, endast lefva af deras godhet, det hon dock egentligen var äldre systemen och således rätta arftagerkan till Olivias stora rikedom, emedan denna bestod uti ett stort fidei-commiss till äldsta barnet?

Bevis derpå funnos i den aktningvärda prestmannens händer, honom öfverlemnade af den saliga grefvinnan.

Orsaken och alla omständigheterna, som rörde denna hemlighetsfulla sak, hade Lydia, under sina många ensliga, öde stunder, långt efter grefvinnans död, antecknat, och om aftonen af denna utesägeligen lyckliga dag lemnade hon Waldemar detta lilla manuscript, med tillåtelse att gerna läsa det för Edward, efter han var säker om dennes tystlåtenhet, ty man skulle med försigtighet handhafva denna sak, menade Waldemar.

För dem, som på minsta sätt deltagit i Lydias motgångar, sorger, strider och *nu först* knoppade lycka, för *dem* kunna dessa fragmentariska anteckningar hafva något värde, annars visst icke, ty Lydia var långt ifrån någonting så vidrigt och nästan motbjudande som en — författarinna.

CAP. 6.

LYDIAS ÖDEN.

Salige äro de sagtmodige, ty de skola besitta jorden.
Matth. 5: 5.

”**L**icke Ridder Harald, men en sednare arftagare af Östanborg, började betänka, att man borde åter bygga ett säte för familjen, och detta lades äfven vid Dal-elfvens sköna strand och speglarsina grå murar än i dag i dess klara våg. Huru det kom i Skönhjelmiska släkten, det vet jag icke; men nu hade den gamla borgen i flera sekler gått ifrån far till son, allt såsom fideicomiss, och slutligen stadnat hos min fader. Der är jag född d. 25 Juni 1813.

Mitt lif köptes dyrt. Det kostade min älskade och förträffliga fader en huld och förgudad maka. Jag har således aldrig haft någon moder förrän den *ädla*, som jag nu sett nedsänkas i grafven, och som, förledd af sin kärlek till mig, unnade mig mera godt, än ödet ville mig gifva. Medan jag ännu låg i vaggan, tog min fader en annan maka, dertill öfvertalad af sin släkt, sitt förnuft och äfven må hända af sin smak, ty min styfmoder var ett skönt fruntimmer, af lika ädel härkomst som vi, och med många i ögonen fallande, lysande egenskaper. Hennes förmögenhet

var obetydlig, men min faders så mycket större. Dock var en ledsam omständighet förknippad med denna stora rikedom, och som gjorde, att den mer plågade än glädde min styfmoder. Den var nämligen för det mesta fideicommiss till äldsta barnet, och olyckligtvis var och förblef det *jag*. Min halfsyster Olivia är endast två år yngre än jag, och, så länge min ädle fader lefde, var mitt barnlif ganska sorgfritt, ehuru jag, utom hos honom, just icke fann särdeles tillgifvenhet inom vår husliga krets. Min styfmoder dolde, så mycket hon kunde, att hon i botten af hjertat hatade mig. Men ack, barnblicken och barnhertat upptäcker detta så snart, utan all slagruta!

Min syster och jag hade ofta rätt roligt tillsammans; men, oaktadt vår yttre ovanliga likhet, voro vi dock af högst olika lynnen och smak.

Först när min älskade fader (då jag var 12 år) dog ifrån oss, då först framlyste våra olikheter i sin fulla dager. Min styfmoder gjorde nu mera intet våld på sitt hat till mig och sin kärlek till det egna barnet. Mina lidanden voro dagliga och utesägliga; men icke dess mindre kan jag dock ej egentligen namngifva dem. Min styfmoder skred väl aldrig till någon ytterlighet; men *hatet*, likasom kanske *kärleken*, har så många tusende sätt att yttra sig, att man aldrig (tror jag) kan undgå några deras pilar. Jag kunde al-

drig göra den hårda modern till villjes, och hon gjorde aldrig något till min fröjd. En viss sjelfständighet och känsla af eget värde, samt den af att lida orättvist, utvecklade sig småningom hos mig, på samma gång som jag började anses som fullvext flicka.

I den orten, vi bebode, hade vi nästan inga grannskap, och, när andra främmande ankommo till oss, voro de alltid i början högst artiga och vänliga emot mig; men småningom försvann det, och de blefvo tvära och kalla. I början märkte jag det icke, sedan märkte jag det, utan att förstå det; men slutligen fattade jag ganska väl sammanhanget och insåg, att min styfmoder framställde mig, arma barn, på mörka, tvetydiga sidor för dem, som besökte oss. Detta förtröt mig mer än något annat, ty jag kände, då som alltid, detta medfödda behof att älska och vara älskad, och, när detta icke kunde ske inom den krets, ödet slutit mig, så må ingen undra, att jag sökte ömhet och tillgifvenhet hos främlingar.

Stundom tviflade jag dock på min egen slutkonst och började verkligen tro, det felet låg mer hos mig, än hos min styfmoder, att man tycktes med ovillja se mig. Detta nedtryckte och förstämde mig. En händelse upplyste mig dock om hvad jag länge anat, och ifrån den stunden

tog jag ett beslut, hvilket jag äntligen, efter många rådslag med mig sjelf, verkställde.

Det var om sommaren 1829, som, en vacker Augustiafton, en min styfmoders släkting, Grefve Carl S., och hans vän, en ung Baron Axel Löwenstern, på en resa till Norrland och Lappland, gjorde oss ett besök. Endast *en* manlig varelse har jag *sedan* sett, som var skönare, och hvars första anblick ändå var mer intagande än denna Axel Löwensterns. Jag såg honom, jag hörde honom sjunga, jag sjöng tillsammans med honom, jag hörde honom berömma min röst och min method och min musikaliska fallenhet, och jag tyckte mig *då* vara lyckligare än någonsin förut. En eftermiddag, under de båda vännernas vistande hos oss, kom jag ned från mitt rum och saknade samtliga sällskapet i salonen. Jag begaf mig då ned i parken, der jag såg, att Olivia sprang och kastade krans med sin unga cousin, Carl S. Jag hade ingen hog för dessa lekar i det ögonblicket, utan gick vidare, i tanka att finna min så kallade mamma, vår Ma-bonne (en slipad och ovanligt instruerad Fransyska), vår lärare i musik och — skall jag säga det? — den främmande baronen.

Hvarest Ma-bonne och Herr B. var, vet jag icke; men, då jag kom nära den stora täta löfsalen i parken, hörde jag min styfmoders och Baron Löwensterns röst, samt mitt namn flera gånger upp-

repas. I anseende till den ringa så väl morali-
ska som religiösa bildning, jag då hade, må ingen
kasta sten på mig, när jag upprigtigt bekänner,
att jag lyssnade.

— Ja, visst är hon vacker, det kan man icke ne-
ka; — sade min styfmoder — men ack, hvilket
sinne och hvilka anlag! Jag förundrar mig ofta,
att naturen kan villja slösa så *mycket* på det yttre
och nedlägga så många onda frö i det inre af
en människovarelse; men det är troligen, på det
andra må kunna öfva sig i konsten att dem ut-
rota m. m.

Den unga baronen gjorde här några anmärk-
ningar och bad min styfmoder icke tröttna att
arbeta på min förbättring, emedan han menade,
det skulle vara skada, om en så skön yta skulle
hölja ett så förderfvadt inre, hvilket, han tillade,
dock ofta inträffar.

Jag ville icke höra mera. Vid sexton år är
det redan för mycket. Jag skyndade upp på mitt
rum. Den unga baronen, som tänkte så illa om
mig, ville jag icke återse och gick således al-
drig ned, medan de voro qvar, föregifvande, att
jag mädde illa.

Den unga baronen glömde jag snart, men min
styfmoders elakhet aldrig, helst jag derom dag-
ligen påmindes. Öfver ett år fordrades det likväl,
innan min plan, att slita mig från detta elände,

ville mogna. Min syster skickades under tiden till en pension i Paris. Lärare och lärarinnor afskedades. Min styfmoder gjorde allt längre och längre vistanden i Stockholm, merändels utan mig, och, fick jag följa med, så var hon under dessa tider värre än någonsin mot mig, icke just med häftiga utbrott, men med hvad man kallar *gnatande*, så att jag alltid var gråtögd, och mitt af naturen muntra lynne aldeles nedstämdt och nedtryckt. Till min förmyndare lönade icke att jag vände mig, ty det var min styfmoders egen broder, och ingen annan i verlden hade jag att förtro mig till eller rådgöra med, ty min styfmoder hade en oändlig skicklighet att afvända hvar och en, som ville närma sig till mig, och afböja alla förtroligare förhållanden mellan mig och alla andra.

Ännu kan jag icke rätt fatta hennes plan, om den icke bestod deruti, att göra mig till en människohatande och vedervärdig varelse, så att åtminstone ingen karl skulle villja fästa sitt öde vid mitt, och fideicommisset således ändå, sent omsider, öfverflyttas till Olivia.

Af ängslan och modlöshet blef jag slutligen illa sjuk ute på vår egendom; men jag förtiger, huru jag då behandlades. Det vore en plåga att anteckna, och en annan att genomläsa någonting

så vidrigt, som min styfmoders förfarande under denna tid.

Kunde hennes önskan verkligen vara, att jag skulle sluta mitt unga lif? Nej, jag ryser att tro det; men för en sjuk synes nästan en fullkomlig liknöjdhet så. — Allt nog, jag var icke väl frisk, förrän jag en vacker afton tog ett litet knyte med hvad jag bäst behöfde, samt några egenhändiga bref ifrån min fader, och några andra papper, som jag då knappt förstod voro fullkomliga och lagliga bevis på min börd och mina rättigheter. De hade efter min faders död alltid varit i min hand, och jag bevarade dem så väl, endast emedan jag ansåg dem som heliga minnen efter den älskade fadern. Med detta vandrade jag mina färde, lemnande på min styfmoders toilette en liten billet, deruti jag ber henne aldrig leta efter mig, gerna anse mig som död och icke mer i något afseende tänka på mig, ty jag afsade mig alla mina rättigheter m. m.

Detta var den första af mina böner, som hon fullkomligt bönhörde, ty huru lätt hade det icke varit för henne att spana upp mig, enfaldiga barn! Men det aktade hon sig för.

Om billeten nämnde hon troligen aldrig; men genom ryktet har jag sedan hört, att hon ref upp himmel och jord, påstod ifrigt, att jag ("som hade ett sombert lynne") dränkt mig i Dalelven,

der hon lät fiska och leta efter mig en längre tid. Sedan gjorde hon en stor begrafning, allt efter den "förmenta döda", och var troligen lika glad och nöjd som jag, arma barn, ty, om jag skall bekänna sanningen, så befann jag mig rätt innerligen lycklig, när jag, efter många långa dagars gående, äntligen hos en gammal fru i Norrland, som hade en liten, högst sällan besökt, gästgifvaregård, fann en efterlängtd fristad. ;

Jag var nog förnuftig att ha medtagit icke så obetydligt contanter och dyrbara nipper; hvilket verkligen tycktes strida emot det oförnuftet att på en gång ha afsagt mig alla anspråk på en stor förmögenhet. Men ett förtryckt ungt barn tänker och handlar väl något litet för det närvarande, men sällan nog för kommande dagar.

Ett litet snyggt rum, tarflig fåda och min frihet var allt, hvad jag begärde af min gamla fru, och det fick jag gerna. Hon älskade mig snart som ett eget barn, och, i sin stora enkelhet och tro på sanningen af människors ord, tviflade hon aldrig på den lilla lefnadshistoria, jag för henne uppgaf, nämligen att jag hvarken hade fader eller moder eller slägt, icke ville tjena, icke ville begifva mig till någon stad, att jag hade litet penningar i mitt lilla schatull, och att det väl torde räcka all min tid, om jag hushållade väl.

Nu sjöng jag så *mycket* och så *högt* jag ville. En guitarre skaffade jag mig snart. Böcker blefvo svarare om; men det var må hända min lycka, ty i min gamla goda frus enda bok, i den Heliga Skrifts läror, der fann jag ljus och tröst och utbildning för hjerta och förstånd. Flera andra ytliga kunskaper hade jag förut, ty jag hade arbetat ganska ifrigt för skickliga lärare, och jag tror nästan, att, utan denna grund af verldsliga åsikter, hade jag lätt kunnat blifva en svärmerska och bildat mig i min ensamhet ett system af *tro* och *öfvertygelse*, som kunde fört mig längre, än jag borde komma. Men nu var denna ifriga bibelläsning den bästa för mig. Den redde mina begrepp och stadfäste mina föresatser, utan att derföre göra mig ensidig och intolerant för andra, som icke delade mina tankar och åsikter. Detta sednare anser jag som en frukt af den bekantskap, jag kunde hafva med historien och skalderna. Men nog härom.

Mina dagar framflöto lugnt och trefligt, utan särdeles fröjd, men äfven utan saknad eller smärta. Brist på umgänge gjorde, att jag då fick eller snarare utvecklade en smak, som jag länge haft, den, att med pennan i hand tala med mig sjelf, redogöra för mina tankar och känslor samt troget uppteckna allt det lilla, som dagen bjöd af omvexling och tilldragelser. Min gamla värdinna

var högst belåten med denna vana och med mig i allmänhet. Hon visste nu så väl, när hönan skulle kläcka, ty jag hade ju troget antecknat, hvilken dag hon lades, och nu behöfde hon icke fundera, huru många dagar ärterna lågo i jorden, innan de grodde, huru gamla smågrisarne och kalven voro m. m., ty allt sådant stod ju i min lilla dagbok. Dessutom stofferade jag upp hennes söndagshatt och dito krage, hjälpte henne ofta i hushållet, när hon hade rätt brådtom; men, kom det någon resande, då var jag som en jagad hind uppe på min lilla kammare, ty jag hade en oöfvervinnerlig räddhoga att råka någon, som jag kunde hafva sett i vårt hus, eller som annars kunde förråda mig, och en stor motvillja hade jag för att blifva ansedd som en husets tjensteande, hvartill min tarfliga klädsel lätt kunde gifvit anledning; och medvetandet af det opassande i min belägenhet framstod då med skarpa drag för mitt sinne.

Nära ett år hade jag tillbragt hos denna goda gumma på detta lugna sätt, när jag, en vacker sommarafton 1831, hemkom från en lång, härlig promenade i den sköna vilda nejden, med min gitarre på ryggen och en af mina få böcker under armen. Vid hemkomsten såg jag genast upp från backen, att på vår lilla gård stodo icke mindre än tvänne stora resvagnar. Jag tog nu,

som alltid förut i en dylik händelse, en lång omväg, så att jag inkom genom det lilla ställets bakport, utan att komma i någon contact med gården och de resande. Jag skulle då likväl passera köket, för att komma upp till mig. Der hade man förtvifladt brådtom. Min hederliga gumma bad mig så vänligt hacka litet persilja i förbigående, att jag icke kunde neka henne, utan drog hatten öfver ögonen och började mitt värf. Men till min förskräckelse öppnas dörren, och ett äldre fruntimmer, men af det ädlaste, mest intagande utseende, kommer ut och likasom stadnar, när hon får se mig, så underligt utrustad med instrumentet på ryggen, förrätta denna husliga syssla. Att nu springa bort, var icke passande, utan jag helsade och fortsatte sedan mitt göromål. O, jag skall aldrig glömma dessa första ord, som jag hörde utur en mun, derifrån sedan alla de ljufva ord, mitt hjerta kan minnas, hafva flutit!

— Eder dotter förmodligen, min Fru? — sade den änglalika Grefvinnan L. till min gamla gumma och tycktes hafva glömt sitt ärende till köket.

— Nej, Gud nå's så visst, hennes höga nåd! Det är en främmande fader- och moderlös mamsell, som bor hos mig, — sade gumman — mensom är

min och hela husets afgud, så snäll och dygdig och gudfruktig är hon.

Grefvinnan helsade vänligt på mig, fixerade mig noga, men sade ingenting, utan bad nu frun om någon liten ändring i det rum, hon skulle bebo, och gick sedan sina färde.

Den ädla grefvinnans åsyn hade väldigt upp-
rört mig. Skråandan och ståndslikheten började
tala inom mig och villja uttaga sin rätt. Nästan
ingen gång förut hade jag ångrat mitt obetänk-
samma steg att flykta ur den krets i samhället,
der ödet ställt mig, och utsätta mig för den
harmen, att ettdera vara ensam eller ock stiga
ned bland en människoklass, dit jag genom va-
nor, uppfostran, ja sjelfva blodet, som flöt i mina
ådror, och högmodet, som då ännu svälde inom
min barm, aldrig rätt kunde böja mig, huru
högt jag än värderade individer deraf. Dessa kän-
slor hade aldrig vaknat med en sådan kraft som
denna afton. Uppkommen på mitt lilla rum, gret
jag bittert och utropade flera gånger för mig
sjelf: "Ack, om jag haft en moder, som sett så
ut! Ack, om jag finge följa den ädla frun, denna
verkliga Frau Hilderidur, genom hela lifvet! O,
hvad jag vore lycklig och der jag passade att va-
ra, om hon är så god och förträfflig, som hon
ser ut!"

Deruti misstog jag mig heller icke, och jag

har sedan gjort den anmärkningen, att en qvinnan vid Grefvinnan L—s år sällan eller aldrig är annorlunda, än hennes yttre visar. Ungdomsåren hafva så många olika larver. Den sena åldern är åter så skröplig, att man icke rätt vet, hvad som döljes under dess skrynklor. Men medelåldern, då alla dygder, alla passioner äro utbildade, och man sällan nog bekymrar sig om att visa någon masque, den är (tror jag) af alla lifvets epocher *den*, som låter anletsdragen tala den mest osminkade sanning.

Under dessa och dylika betraktelser satt jag länge i mitt öppna fenster, än gråtande öfver min närvarande ställning i lifvet, än danande andra i inbildningens rika värld, der den hulda grefvinnan (som jag trodde sofva lugnt och godt i de nedra rummen) alltid spelade en större roll. Allt var tyst i huset. Klockan slog 12; men kort därefter hörde jag menniskor gå sagta fram och åter i rummen der nere, och röster, som talade lågt. Jag lyssnade till detta, och en besynnerlig aning om något förestående intog mig, när jag hörde någon komma trappan sagta uppföre och taga i låset till mitt lilla rum. Min gamla goda värdinna var den, som inträdde.

— Förlåt, min sötaste Mamsell! — sade hon — Men, Gud bevar's, hon sitter ju uppe, och ännu fullklädd!

Jag frågade henne, hvad som var å färde; och då berättade hon mig, att "den söta nådiga grefvinnan" hade icke mått väl, att hon icke kunde sofva der nere, emedan der var så varmt, så mycket mygg, syrsor dessutom, och tvänne andra resande, vägg om vägg, som snarkade förfärligt, och min gamla frus önskan var nu, att hon skulle få inquartera denna "söta nådiga grefvinnan" uppe hos mig. Jag biföll härtill med en innerlig förnöjelse, ehuru jag annars aldrig lät någon främmande af hvad beskaffenhet som helst ens inträda i mitt lilla näste. Inom några ögonblick inkom den efterlängtade grefvinnan, och, sedan hon gjort mig en artig ursäkt för detta intrång, bad hon både min gamla fru och sin egen kammarjungfru gå till hvilade der nere samt stadnade ensam med mig. Jag ville förmå henne att intaga min bädd; men hon tycktes ingen hog hafva att sofva, utan sade sig vara fullkomligt tillfreds med att ha sluppit värman, myggen och de andra svårigheterna der nere.

Vi skämtade litet öfver detta, och grefvinnan tycktes med förundran se mig och allt hvad som fanns i rummet. Hon betraktade mina blommor, min guitarre, mina noter, mina böcker, några ritningar i svartkrita, som lågo här och der, och slutligen, när hon kom fram till mitt skrifbord,

sade hon plötligt, kastande ögonen på en halfskrifven sida:

— Unga flicka! Är det verkligen er egen handskrift?

Då jag jakade dertill och äfven starkt rodnade, såg hon mig forskande i ögonen och sade ytterligare:

— Unga flicka! Jag bedrager mig icke på er. Ni tillhör ett helt annat stånd, än det man påstår, eller har ni fått en helt annan uppfostran, än ni vill skall synas. Hvad kan förmå er till detta fördöljande? Så ung, vill jag icke tro, att det är någon syndig orsak; men en ung flicka, som döler sig och sitt stånd, väcker dock alltid en viss misstanka. Tala fritt, unga flicka! En mächtig röst uppifrån bjuder mig att bedja er i mitt sköte nedlägga er hemlighet. Det förefaller mig, som skulle ni hafva ingen annan att förtro er till.

Utan all tvekan föll jag ned för hennes fötter, bekände allt och lät henne läsa ända till botten i mitt unga, oerfarna, qualda hjerta. Med största uppmärksamhet afhörde hon mig och förebrådde mig med godhet, men äfven högst allvarligt, min oförsigtighet och framlade för mig mitt obetänksamma steg, med alla de olyckliga följder, det kunde hafva. Hon sökte förmå mig att genast åter godtgöra mitt fel, med att åter-

vända till min styfmoder; men gråtande föreställde jag henne nu min motvillja för detta steg och föreställde henne äfven, huru mycket ondt deraf skulle uppstå. Min styfmoder skulle aldrig förlåta mig, att jag *lefde*. Det svartaste rykte skulle min flykt kunna gifva anledning till, och i en fullkomlig tysthet och försakelse af alla mina världsliga förmåner och rättigheter ville jag heldre framlefva mina dagar och begråta mitt ungdomsfel.

Slutligen började grefvinnan inse, att detta kanske i närvarande omständigheter var det enda och bästa beslut, som kunde tagas, och, att jag skulle få följa med denna ängel, blef en nästan afgjord följd deraf. Nu kunde ingen vara lyckligare än jag. Inom några ögonblick voro mina små effecter sammanlagda, och, när morgonen kom, och grefvinnans hästar äfvenledes, hvem var mer förundrad än min gamla hederliga fru, då hon såg mig resfärdig och lyckligare, än jag det förr någonsin varit? Hon blandade verkliga saknadstårar med mina glädjetårar. Jag var för glad och för barnslig, att kunna förstålla mig. Jag kysste och kringklappade väl min goda gumma; men ack, hvad jag kände mig säll och i mitt eielement, då jag hoppade upp i grefvinnans Landau, och kosan styrdes hit ned till dessa af mig alldeles okända södra provinserna!

Grefvinnans betjening hann aldrig att spörja min goda gamla fru eller hennes folk om mig; dessutom visste dessa så litet derom, att jag var och förblef en fullkomlig gåta och hemlighet för hela världen, och en hemlighet, som rätt ingen brydde sig mycket om att begrunda, emedan man aldrig anade något ondt eller tvetydigt i en sak, der Grefvinnan L. hade sitt finger. Detta ingaf mig lugn och gjorde, att all farhoga för att blifva upptäckt på en gång försvann.

Äck, kunde jag måla denna sälla ljufva tid, som jag framlefde vid den ädla fruns sida!

För hvar dag blef hon mig kärare och ousbärligare, och jag vågar säga detsamma om mig, hvad henne beträffade. Hennes rena religionsbegrepp och stränga moral, hennes bildning och fina lefnadsvett voro för mig frö till allt det goda, som jag nu, Gud och henne vare lofvadt och prisadt! känner uppspira inom mig. Allt godt lärde jag af henne, ty hon var ju sjelf typen för det goda och ädla hos qvinnan. Ett enda, enda fel ville jag förebrå henne, och jag fruktar, att hon emot slutet af sin lefnad sjelf ångrade, att med förklara, för sköna, för hänförande färger afmålats sitt enda barn, sin älskade Waldemar, för mig arma, som så lätt kunde bländas af allt detta.

Hennes hastiga sjukdom och död vågar jag icke tänka på. Hennes lif var min högsta jordi-

ska glädje, hennes död höjden af all sorg för mig. Nu först är jag ensam i världen. Hon har äntligen fått intaga sitt rum bland himmelens änglar, och derifrån ser hon mig arma och leder må hända många mina steg på min törniga lefnadsbana.

Hon ser väl äfven från sin höjd, att jag i verkligheten skådat denna hennes afbild, hennes Waldemar, att jag, med uppoffrande af allt hvad som mäktigt talar inom mig, vill gälda honom och den maka, han valt sig, allt hvad *den förklarade* slösade på mig af kärlek och tillgifvenhet. Jag vill tjena dem, lefva för dem, offra mig själf för dem.

O min Gud, du, som allt förmår, gör, att jag detta må göra för *din* och icke för *hans* skull!"

I sin tillflykt hos gamla Gertrud hade Lydia några veckor sednare återtagit dessa anteckningar. Nu lydde de icke mera så:

"Ödet ville annorlunda. — skref hon — Min pligt och min hårda dom blef att fly honom och det för alltid. Men äfven deruti bör jag inse himmelens goda beslut. Må hända hade det öfvergått min förmåga att *skuldfri* lefva och vistas hela mitt unga lif i hans närhet. Äfven *han* är menniska, och hans blickar stundom så

varma, att jag ville smälta dervid. Nej, nej, bort från honom skulle jag, måste jag, och nu, hvad är målet för mitt lif? Jo, att lära mig *unna* min syster, den unga Olivia, allt det himmels-härliga, som jordlifvet bjuder henne.

Ännu några veckor vill jag dröja här i denna min fristad och sedan, när man något glömt min sista tvungna flykt, åter begifva mig ut i världen, uppleta min gamla fru i Norrland, om hon lefver ännu, och sedan lefva ett arbetsamt, men föga ljust lif, tills en nådig Gud behagar utbyta det mot ett bättre.”

CAP. 7.

S L U T.

— — *Dränk alla jordens minnen!*
Den stund, som är, njut den med alla sinnen!
Bryt opp det snäckskal utaf tid och rymd,
Som håller ögonblickets perla skymd!
I detta nu hon väntar full och mogen,
Och lyckan är dig som en maka trogen.
Glöm, hvad om forntid du och framtid vet!
Det är all ungdoms enkla hemlighet.

Atterbom.

Medan Waldemar och Edward läsa och förtju-
 sas öfver Lydias anspråkslösa anteckningar, följa
 vi så gerna den lyckliga flickan till hennes for-
 na små rum, hvilka gamla Johanna städat upp, all-
 deles på vanligt sätt, åt sin unga herrskarinna.

En sällsam känsla intog Lydia, när hon här
 åter blef ensam. Det framfarna dygnet hade en-
 dast för henne varit en glad dröm, och nu först
 tycktes hon vakna till verklighet. Hon frågade
 sig flera gånger, om allt var *sannt* eller blott en
 phantasibild; men, när hon klart och tydligt ut-
 redt det för sig, dröjde hon icke ett ögonblick
 att kasta sig ned för den *Högste*, tacka honom
 för all den nåd, han nu slösade på henne, och
 bedja honom om styrka att kunna bära lyckan,
 hvilket hennes ljusa blick insåg skulle hafva kan-

ske lika många, om icke flera, svårigheter än att tåligt lida lifvets motgångar, emedan man i det sednare fallet är så tvungen och i det förra så fri, och emedan den tvungna menniskan må hända har lättare att handla *rätt* än den fullkomligt fria. Allt som hon talade till sin Gud, förklarade sig mer och mer hennes själ, och hon gjorde, hvad så få människor göra, hvad så få komma i tillfälle att göra, hon medgaf för sig och sin Gud, att hon af jordisk sällhet icke hade något mer att önska; att hon vore så lycklig, hon kunde blifva, och att den förmätnaste bön, hon nu kunde göra, vore att få kallas hädan just i detta ögonblick af den högsta tänkbara lycka, emedan en dylik väl icke kunde *vara* alltid. Hon insåg mer än väl, att hon icke förtjenat så mycken nåd, utan beredde sig tvärtom att med mod möta alla de stormar, som hon med skäl väntade skulle, sent eller snart, hota hennes för stora och, som hon sjelf kallade den, alldeles för oförtjenta medgång. I dessa tankar och beslut insomnade hon.

Lydia hade ganska rätt uppfattat beskaffenheten af en verklig jordisk lycka. Den ligger icke i uppfyllandet af våra djerfvaste önskningar, utan i konsten att, när dessa äro uppfyllda, *vara nöjd* och icke då i oändlighet skapa nya; att icke njuta af sin lycka ända till äckel, ty det är äfven en vanlig följd deraf, och slutligen att under sjelf-

va lyckan tänka sig alla de tusende stötar, den kunde få, dels för att vara beredd på dessa, dels för att med dess skuggor gifva de sköna dagrarna en ännu högre färgglans.

Emot vår villja måste vi medgifva, det Waldemar icke alldeles så sansadt uppfattade den sällheten att hafva nått målet för alla sina förhoppningar i lifvet. Denna natten kunde han icke sofva, endast tala med Edward om sin lycka. Nu var Edward den kloka, den förnuftiga, och Waldemar den yra, den barnsliga, den från ett ämne till ett annat hoppande gossen. Han ville dansa, han ville sjunga, han gjorde det sednare ibland, han skrattade och skämtade; men det enda, han hvarken kunde eller ville, det var *sofva* och *sörja*. För hvart ögonblick frambröt en ny stråle ur denna lycksalighetskälla, utur hvilken han drack långa drag, likasom kunde hon aldrig tömmas.

Det var icke denna långsamt framseglande, länge betraktade, väl och många gånger uttänkta och förberedda lycka, denna så mången annan trolofvads lott, som nu kom honom, med två steg fram och ett tillbaka, krälände emot. Nej! Hans lycka kom på en gång, icke jemns med jorden, utan från himmelen, och på den vägen stadnar den icke så lätt.

Han bredde således ut hela sin famn, hela sitt hjerta, alla sina sinnen, alla sina tankar, hela sitt lif, för att kunna taga emot den helgjuten, sådan den kom. I *nu'et* var den högsta salighet, och i framtiden stod blott ett enda ord, och det var *fröjd*. Han tänkte icke mer på något *hopp*. Det var en för honom obrukbar, onyttig känsla, och *fruktan* kunde icke leta sig fram till honom. Vid Lydias sida fanns dessutom intet, som han kunde frukta, mer än samvetsqual och vanära, och hvarifrån skulle dessa komma hos en Waldemar, en Lydia? Förlåt, o himmel, att Waldemar nästan tänkte så! *Någon gång* har menniskan rätt att känna och uppskatta sitt eget värde, der det finns. Först emot morgonen började Waldemar tänka litet redigt på allt, och nu förekommo honom äfven de mindre detaljerna af hans lycka. Waldemar var icke andryg eller kände sig särdeles intagen af bördens prerogativer, ty därför hade den tid, han lefde uti, och hans ljusa åsigter bevarat honom. Han skulle således kanske lika mycket älskat sin Lydia, om hon varit en lumpsamlaredotter, som en född grefvinna; men *nu*, då hon icke var det förra, utan det sednare, *nu* må man förlåta den fyra à fem sekler gamla ättens telning, att han äfven ansåg detta för en lycka. Och — hade han rätt eller orätt? Man vädjar till verlden och erfarenheten och sanningen, icke en-

dast till de liberala idéerna. Jemnlighet i stånd och uppfostran är ett stort och nödvändigt vehikel för ett lyckligt äktenskap. Der denna omständighet saknas, vidrör den ena maken så ofta ämnen, som äro den andra dels okända, dels obehagliga, grämande och verkligen stötande. Vanorna bryta emot hvarandra som stål och flinta, och den eld, som frambryter, blir icke alltid kärlekens. Må undantagen (ty dessa äro onekligen många) förlåta och icke fälla för hård dom öfver dessa, som det synes, i *detta fall* något aristokratiska tänkesätt. Man har dem icke i så mycket annat; men, hvad äktenskap angår, är dagliga lifvet äfven en schola, alldeles inrättad efter Bells och Lancasters method, der erfarenheten är en ständigt varande monitör, och i detta fall har den stått tätt bredvid författaren med sin pekpiinne och oupphörligt pekat på jemnlighet, jemngodhet, likstämdhet, lika vanor, lika uppfostran etc., tills författaren varit nödgad lära sig både stafva och lägga ihop de orden, hvilka slutligen tillsammans utgöra ett annat, som heter — lyckligt äktenskap.

För tusende gången under denna natt återkom Waldemar till det målarekall, som hvarje älskare iklädt sig.

— Hon är ju gudomlig, min Lydia, eller huru

tycker du, Edward? — sade han — Har du sett sådana ögon? De tränga in i ett hälleberg; akta dig väl för dem! Och hennes mun! Men nej, jag vill icke plåga dig. Jag har aldrig sett så vacker ren panna som hennes. Den förändras aldrig. Mun och ögon vexla oupphörligt uttryck; men den rena, oskuldsfulla pannan den blir sig alltid lik, som snön på Mont-Blanc. Och håret, som faller deröfver! Det är ett brunt guld. Huru smal tror du min Lydia är? Jo, jemnt att mina händer gå omkring hennes lif; och jag har ju inga jättehänder, eller huru? Har du gifvit akt på hennes fötter? Akta dig äfven för dem, de äro hänförande!

— Men Olivia hade vackrare händer — anmärkte Edward med någon liten depit (på skämt).

— Alldeles icke! — genmälde Waldemar — Olivias händer voro hvita, fina, men döda. Lydias själ åter speglar sig äfven i dessa små hvita fina händer och ljusröda fingrar. Sjelfva den tunna huden är så genomskinlig, skall jag säga dig, min kära Edward, att hvarje åder, hvarje blöddroppa syns igenom, och, när Lydia rodnar, sprider det sig äfven till fingerspetsarna; men det kan du icke veta, som ej sett dem så nära.

Edward höll på att blifva ond öfver detta skryt, och, för att gifva sin lilla half-afund litet luft medelst ett speord, svarade han:

— Ja visst! Det är alltför täckt att så der universalrodna. Du är visst ganska missnöjd, att näsan icke gör sällskap, eller den beprisade oföränderliga pannan.

Waldemar bara skrattade, i stället för att svara. Han kände Edward för väl, att icke äfven känna urkällan till hvarje hans ord och tanka.

Sedan solen redan stod högt på himmelen, bad Edward om en stunds upphållsväder för detta regn af loford. Waldemar måste slutligen gifva efter, och de somnade ändtligen.

Men, mina värdaste läsare eller, rättare sagt, läsarinor (ty männerna läsa blott historiska romaner nu för tiden), tro icke, ätt författaren ämnar väcka dem! Nej, nej! De lyckliga invånarne på Vestansjö må somna och vakna, vakna och somna, utan att legendens upptecknare dermed skall befatta sig, ty han är ändå af den aldra vanligaste sorten penndoppare, hvilka oändligen mycket bättre förstå sig på att måla qual och lidanden, sorg och tårar, än en öfverhängande oblandad lycka. Icke derföre, att han alltid saknat den sjelf. Nej, långt derifrån! Men, när den blixtrat fram, så har han blifvit för solblind, att rätt kunna taga reda på alla dessa ljusa, klara, bjerta, skimrande färger.

Den svarta koppen åter är alltid tillreds, och

man doppar helst den penseln, man är mest van att stryka med.

Vi lemna således nu för alltid de lyckliga och tillägga endast ett bref från Carl, som han fram i Augusti eller kanske September skref till Waldemar och Edward gemensamt, och ännu ett annat bref, hvars författarinna aldrig mer doppar någon penna, om icke en dylik ur en ängels vinge.

CAP. 8.

POSTSCRIPTUM.

Att vara "en ung författare i Sverige", är en i alla afseenden föga afundsvärd lott.

Carl S.

Stockholm, den **** 1834.

Broder Waldemar! Din lycka är mig en förtjusning, dels för din, dels för min egen skull. När en sådan *hel lycka* kan falla öfver dig, så har jag uträknat, att en hundrededels dito bör åtminstone blifva min lott, ty i det förhållandet tycker jag våra förtjenster kunna stå till hvarandra. — Eller huru, broder Edward?

I förra veckan talade man mycket om dig, broder Waldemar! om ditt giftermål, din brud,

ditt och hennes ädelmod att till Olivia afstå hela hennes förmögenhet, tills dina arfvingar en gång äro myndiga och sjelfva villja göra sina rättmätiga anspråk gällande. Det är skönt och ädelt att hålla sitt löfte, äfven om det gafs af ett sexton-årigt barn.

Din för detta tillkommande fru svärmoder har alldeles vändt om kappan. Frukta, att du och din unga fru kunde ändra edra beslut, gör, att hon talar om eder båda som om helgon och säger sig varit förd bakom ljustet af kammarjungfrusqvaller, etc. etc. Allt idel fabler. Med ett ord: om dig säger man nu, hvad man sagt, och det bör vara dig nog; din unga maka anses som en ljustets ängel, allt sedan man vet, hvem hon är, och rätta förhållandet samt hennes oegennyttiga handling mot systemen. Olivia bryr sig om ingenting. Hennes tacksamhet är icke en fjerdedel så stor, som hennes förtrytelse skulle blifva, om Lydia återtog sin förmögenhet. Hon håller just nu på att ledsna vid sin kammarherre, och han vid henne, och hon frågar stundom *en* gång efter dig, men *femton* gånger efter Edward.

Jag har i dag egentligen ingen hog att skriva; men dertill är orsaken, att jag skrivit för mycket några dagar förut. Jag har nämligen tappat på vad *något*, som bestod i kläckandet af en roman eller novell, der hjelte och hjeltinna voro

utan vank, och der de få en passande belöning för sina dygder och bristande svagheter. Detta var mig ganska brydsamt, och jag har dåligt lyckats dermed, ty troligen kommer man icke allenast att finna tusende fel hos författaren (hvaruti man har obestriddligen rätt), utan äfven hos de tvänne älskande. "För kalla för att vara älskande, för "varma för att vara fullkomliga, för ledsamma, "för gudliga, för olika mängden, för mycket, för "litet, för lagom!" Se, så der ungefär kommer man väl att ropa, sedan man lagt mitt anspråklösa verk till rygga. Tacka Gud, det icke lägges ad acta, ty det är ändå det hårdaste ödet för ett snillefoster, vare nu sedan snillet af svan- eller kråkslägtet. Men ack! Man kan ju icke teckna skönare, än man sjelf känner, och mitt hjeltepars dygder äro just, *dem* jag skattar mest, och den lycka, som blir deras lön, är den högsta, jag kan tänka mig. Denna stillhet, denna ro, detta lugn, denna tro och inbördes kärlek och aktning, se der mitt eget enda mål i lifvet! Visst är deras verkningsskrets liten; men det är *mitt* fel, som icke gifvit dem större. Guldfiskarne rå icke för, att man innesluter dem i ett trångt glaskärl. Släpp ut dem, när det behöfves, och man skall se, att de kunna lysa för världen, men ack, hvem vet, om sjelfva så lyckliga, som i sin eviga lilla ringdans! Du och Edward måste väl åtminstone göra mig

den äran att genomläsa eller genombläddra min bok. Jag tror mest, jag kallar den *Vännerna*, ehuru den ena af dessa just icke utmärker sig för särdeles vänskapsprof; men vänskapen är tunn såd nu för tiden, och, när man sår den som tjockast, kommer den alldeles icke upp. Man bör således vara nöjd med *något*.

För att tala rätt upprigtigt, så är jag nu redan ledsen vid att skriva romaner. Det är ett dåligt göra för mig och för *alla*, som icke äro *allt*, hvad en menniska kan vara, ty det borde egentligen tillhöra romandiktaren. Må hända fordrar ingen konst så många in- och utsigter som denna. Skall man kunna måla allt hvad man *vill*, så bör man äfven veta allt hvad man *kan* få veta, och ho gör väl det? Man borde vara lärd, man borde vara vetenskapsman, konstnär, verldsmenniska; varit rik och fattig; känna alla stånd, alla klassers olika förhållanden och nuancer; kunna, med ett ord, sätta sig i hvarje individs ställe, som man vill skildra, ty det är icke endast ytan, utan äfven det inre och innersta af en karakter, som bör frambringas. Men till icke en tusendedel af allt detta känner jag mig vuxen, och den skarpaste kritik skall icke kunna bedöma mig hårdare, än jag gör det sjelf. Nöjet att skriva, att för några ögonblick uthyta verklighet mot inbildning, se der hela driffjädern till mitt förfat-

tareskap. Härtill lägger jag nu behaget af anonymiteten, hvilken aldrig än någon njöt i så rikt mått som jag, ty *ännu* har jag aldrig hört någon misstanka falla på mig för dessa anspråkslösa små *Cousiners* utkastande i världen. Min anonymitet är det enda nöje, jag har af dem; annars förtreta de mig dagligen och stundligen, än för sitt obetydliga inre värde, än för sitt fula yttre, och ibland för sina förfärliga tryckfel, och särdeles för det jag äfven till dessa anser mig hafva skulden. Sömnig och trött efter roliga baler eller ledsamma souperer, tager jag ofta pennan, och den ilar; men *huru*, det visar den nästan oläsliga handskriften i mina manuskripter. Och renskrifva! Dertill har jag hvarken tid eller förtroende till någon annan.

Så har t. ex., på sid. 41, 1 delen af *Cousinerna*, ordet *trångbröstad* i stället för *trivialaste* tillkommit; hvilket gör den ringa meningen till alldeles ingen; och bland *Mamsellerna A—s* tapisseri-menageri har en *hatt* i stället för en *katt* innäslat sig. Jag både skrattar och gråter åt mina motgångar; men, hvad jag mest sörjer, är att icke på ringaste sätt förtjena, det man (som jag sjelf hört) stundom varit nog enfaldig att tro, det mitt fuskeri flutit ur *Tecknarinnans af Hvardagslifvet* ypperliga penna. Nej, långt derifrån! *Hennes* är ryckt ur svanvingen, *min* åter ur kråkans

plumage. Dessutom behöfver man en ringa urskilning för att se, huru olika åsigter hon och jag hafva om den viktiga artikeln — qvinnan. Hon bevisar, af egen erfarenhet, att snille och lärdom är för qvinnan *godt* och *nyttigt* att *sjelf ega*; jag åter tror, att det på sin höjd är *roligt* och *angänämt* för henne att *se* och *höra* på, hos andra, men att hon i allmänhet *aldrig* skall fika efter annan lycka än den, religion, husliga dygder och egenskaper kunna gifva. Jag säger dock detta *aldrig*, när icke anlagen äro så stora och så framblixtrande, som hos den förtjenstfulla och ändå anspråkslösa *Tecknarinnan* sjelf.

Ännu i denna stund, då jag just står färdig att bära mitt nya manuscript till min värda och aktade förläggare, ännu har man uti ingentidning fällt ett enda godt eller ondt ord om mina arma Cousins. Sjelfva detta dröjsmål bevisar tillräckligt, huru hård och oblid denna dom en gång skall blifva. Hade jag icke krupit under anonymitetens parapluie, så skulle jag i hvarje stund darra af fruktan för Literatur-Föreningens P., för Aftonbladets P., ja, för alla P. i världen; men nu står jag trygg och lugn, väntande med tålmod och resignation den skarpa hagelskur, som skall komma, och fullt beredd att deraf samla så mycket jag kan samt svälja dem som nyttiga och helso-samma piller. Mätte de derföre icke vara så sto-

ra, som tidningarne ibland beskrifva hagel, d. v. s. som *valnötter* och *hönsegg*, utan vanliga hagelkorn, ty jag har, som J väl veten, temligen liten mun. Med ett ord, jag har föresatt mig att anse hvarje recension som en organ af tidens kraf och således rätta mig derefter, d. v. s. noga pröfva mig, om jag i enlighet med dess fordringar kan förbättra mina fel *eller* och för alltid lägga ned pennan, ty, ehuru så till sägandes en *krigsman så båld*, finns dock ingen, som så älskar fred och lugn, och som så gerna vill göra hvar och en till villjes, som jag; och ingenting är för mig lättare än tiga, — jag har så nyss börjat tala.

Nytt har jag intet att tälja. Från pressarna kommer ingenting. Dessa borde förflyttas till våra *snillens* hjernor, ty det är just dessa, som borde kramas. Trycksvärta, papper och fingrar, det finns Gudi nog; men själen, som skulle lifva kroppen, hvar är den? Den vaknar väl till Jul.

Riksdagen säges luta till sitt slut, och man kan åtminstone säga ett ord, som låter bra på långt håll — att den dött som den lefvat — och, huru båda delarne varit, det lemnas åt häfderne att döma.

Egentliga resultatet deraf vet jag rätt icke många flera, än att presterna skola behålla sina kragar, och publicationerna uppläsas i kyrkan nu som förr. Dessa och dylika beslut påminna mig

bra lifligt en amsaga från barnaåren, om gubben och gumman, som af en féé fick löfte att få göra trenne önskningsar tillsammans. I hungern och häpenheten önskade gumman genast en grynkorf, och gubben, i förtreten deröfver, önskade, att korfven måtte sätta sig på gummans näsa. Som fééen genast uppfyllde båda deras önskningsar, återstod dem nu endast den tredje, hvilken naturligtvis blef den, att grynkorfven måtte falla *utaf näsan*, hvarigenom det önskande paret, efter många förhoppningsar, många och långa tal och många möjligheter till förbättring i sitt öde, dock stodo precis på samma punkt som förut, i armod och elände. — Nu farväl! Ett handslag till hvar af eder två, och ett knäfall för den sköna, änglarena, milda Lydia, som dock fanns till, — för en Waldemar nb.

Evig vänskap af

Carl S.

P. S. Man talar om cholera i Göteborg, man talar om mjeltbrand hos djuren, om hettan, eldsvådor och skogseldar. Man påstår, att det lider till verdens sista tid. Somliga frukta, somliga hoppas; men alla tala och fråga och ljuga, ofta utan att veta det sjelf, ty utom de maskar, som skola flyga i luften på samma gång som cholera, sväfvar der äfven en hydra, som heter *osanning*, och som visar sig under millioner skepnader.

Ännu ett bref, men en *lettre posthume*, är allt hvad vi vidare ämna bjuda läsaren, hvilken må hända påminner sig, att Waldemar i sin saliga moders schatull förvarade en förseglad skrift, som först på hans egen bröllopsdag skulle brytas. Fullkomligt lydig den älskade aflidnas villja, bröt han sigillet icke förr, än ett par timmar sedan välsignelsen var uppläst öfver de tvänne *öfversälla*, och detta bref utgjorde likasom en råga på deras lycka denna dag. Det var en röst från höjden och från bådas älskade och oförgätliga moder. Det lydte så här:

"Min ädle Waldemar! När du bryter detta bref, har jag kanske redan länge hvilat i grafvens lugn; men på en dag, så lycklig för dig som *denna*, ville äfven jag vara en af dem, som lifligast önskade denna lyckas bestånd. Jag gör det troligen äfven från andra rymder; men må detta vara dig ett bevis, att in i döden var ditt väl min första och sista tanka. Lydig, som du alltid varit din moders villja, ber jag dig ännu om en sak: fortsätt läsningen af detta bref, om den unga Lydia skulle vara din lyckliga maka; men bränn det annars just *nu*, när du hunnit *hit*!

O, min Waldemar! Min högsta jordiska önskan, min himmelska aning är då uppfylld.

Waldemar och Lydia, — Lydia och Waldemar — förenade! Se der typen för den högsta jordi-

ska lycka, som min inbildning kunde skapa sig. Jag har aldrig sett tvänne varelser, som så passa för hvarandra, och jag skulle vara färdig att ett ögonblick anklaga Försynen för orättvisa, om den icke fört eder tillsammans. Och hvarföre tyckas ni vara danade att mötas, att sammanflätas, att blott blifva *ett*? Jo, emedan ni båda ären goda och sträfven till samma mål, fast ifrån de olika sidor, som tillhöra mannen och qvinnan. Båda villjen J uppföre. Den ena har till staf kraften, ihärdigheten, villjan, modet, den lugna besinnigen, magten öfver passionerna, ståndaktigheten i faran; den andra har ödmjukheten, försakelsen, uppoffringarna, mildheten och bekämpandet af hvarje otillåten böjelse; men hos Gud och i Gud der mötens J, der smälten J till *ett enda helt*. Med denna härliga föreningspunkt, och stödda af hvarandra, och lysta af Gud och hans ljus, kunna inga sorger, inga olyckor nå eder. Jordisk lycka och verldsliga förmåner äro *nu* eder lott; men, äfven om dessa skulle svika, så hafven J tröst och inre lycksalighet. Och, när döden en gång, snart eller sent, skiljer de goda, de rena, de älskande och äkta makar, då är döden *hård*; men återseendet, det ljufva återseendet i ljusare rymder, blir lönen för trohet, kärlek och saknad. Derföre skickas den ena litet förut, den andra litet sednare, och båda bören J vara tacksamma att kun-

na älska, hoppas och förtrösta. Farväl, men ett kort farväl, ty det är ändå det bästa, jag kan önska eder!

1-3. 60j.

6000172466

Göteborgs universitetsbibliotek

